

Lectiões super

Incipiūt lectiones due

puriles sup marcū et ad cōmenda-
nem ppositi nostri et voti multū fa-
ciunt et valent doctoris Johannis
Gerson Cancellarij parisi

Sicut scriptū est in *Isa.*
p̄pheta Ecce ego mitto
angelū meū ante faciez
tuā qui p̄pabit viam
etiā ante te. Textus p̄ns hodie/
ne lectiōis s̄m diuersas punctuati-
ones et postillaz sententias ad p̄-
cedentia et subsequētia varie coa-
prat. Nam qz auctoritas ista. Ecce
ego mitto angelū meū. nō de *Isaia*
sed de *Malachia*. *Malachie* tertio
sumpta est referrī posse dixerūt q̄/
dam hanc particulā sicut scriptum
est in *Isaia* p̄pheta ad illud quod
immediate premittit tanqz in eius
ōfirmationē atqz fulcimentū. vt sit
sensus. Initiū euangeliū *Ihu xpi* fi-
lij dei. id est qui fuit fili⁹ dei ⁊ qua-
si pax sibi absqz p̄pheticō testimo-
nio istud posuisse. addidit sicut scri-
ptū est in *Isa.* p̄pheta. Potest enim
ab hoc p̄pheta trahi xpm fuisse de-
um atqz dei filiū. vel q̄a vocat⁹ est
emanuel *Isa.* viij. et. liij. Generatio-
nem eius quis enarrabit. De eter-
na eius a patre p̄ductione dictum
est. et ex p̄mo caplo et alijs ibidem
elicit. Dissoluit hoc modo impia
Dorphirij heretici blasphemā qua-
nisius est p̄bare euangelistā nostrū
damnare mendacij. qz illud qd̄ di-

Marcum cccxxxi

ctū est. Neqz tñ coartat talis obie-
ctio vt ad hanc expositionē fugia-
mus. **C**onstat itaqz p̄phetas oēs
vno et eodez spū suas oteruisse p̄-
phetias. ac perinde qd̄ vn⁹ posuit
(qz nō tā ipse qz spū sanct⁹ loq̄bat)
pōt ab altero (qui similiter est spū
sancti instrumētū) intelligi quodā/
modo dictū seu positū. etsi nō expli-
cite tñ implicite. Dicūt igit̄ alij vel
hōdem aliter duas in textu particu-
las a duob⁹ p̄phis excerptas. Pri-
ma est *malachie* tā sensu qz verbis
Sc̄da est *Isa.* que cū prima similez
satis explicat sententiā vbi d̄r vor.
Et qm̄ *Isa.* p̄ncipalior fuit atqz fa-
mosior et legentib⁹ notior. qz insup
finis plerūqz rem totā denominat
Placuit euāgeliste n̄o qui etiā bre-
uiata studebat. nō duos p̄phetas
sed vnū et hunc maiorē nōiare. **E**t
sub hoc sensu recepit ecclesia siue ori-
ginale *Marci* euangeliū sic habuēt
vt tenet **Beda** in cōmento. siue a q̄/
busōā nō recte scribentib⁹ addituz
fuerit quēadmodū sensisse videtur
Hieron sup ps. **I**ncipit igit̄ s̄m
hūc expositionis modū euāgelista
noster suā texere rationē vbi notan-
dū occurrit qd̄ ait in cōmento. **S**cri-
ptur⁹ inq̄t euangeliū marc⁹ cōgrue
p̄mo ponit omnīū testimonia p̄phe-
taz q̄ hoc futuz p̄cinebāt vt eo cū
ctis vera et sine scrupulo dubieta-
tis sustinēda q̄ scriberet intīmaret
quo hic a p̄phis spū sancto impletis
antea p̄scita et p̄dicta esse monstra-
ret. simul qz vno eodezqz euangeliū

Lectiones

sui principio. et iudeos qui lege ac prophetas susceperant ad suscipiendum euangelij sacramenta quae ipsoz prophete predixerant instituit. Et gentiles qui per euangelij preconia ad deum venerant. ad auctoritatem quoque legis et prophetarum suscipiendum veneranda quoque provocaret. **H**ic instrui mur dicta nostra sacrae scripturarum testimonijs roborare. quia parum ignitum est et minus efficax verbum quod non incaluerit et fulcitum fuerit ab eloquio dei quod est ignitum vehementer. et nisi viuificatum fuerit a sermone eius qui est viuus et efficax secundum apostolum et penetrabilior omni gladio accipitur. Non tamen estimo curiositatem in allegationibus huiusmodi consecretandam. sed quousque profunt studiosis et edificant caritatem. alioquin cumulus ille truncatarum auctoritatum male congestus et informis congeries allegationum suae origini non convenientium quid proficit nisi fortassis ostentationem operatur? Sed neque sunt inculcabiles qui prophetas postpositis lectionibus sacris toto ore personant totis viribus amplectunt sicut scriptum est per Isaiam prophetam. Non in prophetis. non in poetis et fabulis. sed in propheta ubi praeter haec elidit impia manichei blasphemiam. quia sic delirare ausus est ut diceret prophetas veteris testamenti a deo tenebrarum missos esse. quod si verum esset sicut non est. nunquam veritatis notarius. euangelista noster eundem euo-

Sup

casset in testimonium narrationis suae. Nihil enim roboris habet verbum illius qui pater est mendacium. Sed in hoc loco convenienter essent improbandi qui prophetas veros aut constellationibus imputant quae admodum Quicenna Albumasar et alij nonnulli aut qui execrabiliori deliramento prophetas fabulant magicarum artium exercuisse tanquam medicum adipiscendi praecognitionem occultorum. verum super his olim latius tractabimus si deus annuerit. **N**unc audiamus quid in Isaiam propheta scriptum est. **E**cce inquit ego mitto angelum meum Non dubium quod Iohannem baptistam qui ut beda ait angelus vocatur non societate naturae iuxta heresim Origenis. sed officii dignitate quod nomine recte appellari potest homo ille qui fuit missus a deo ut testimonium preberet de lumine et venientem in carne dominum mundo nuntiaret quia angelus nuncius appellatur. **I**n hoc quod praemittitur. ecce. notatur ex demonstratione grandis et insolita novitatis. **I**n hoc quod subiungitur. ego mitto datur intelligi ex maiestate mittentis dei missi magna dignitas. **D**e hinc praesens per futuro ponitur quia inconcussa erat tanquam et presenti fieret. certitudo demonstratio atque stabilitas Iohannes insuper non quicumque sed angelus suus scilicet dei. **A**ttende primitatem cum ait. ante faciem tuam. ut eius puritas. integritas. et sanctitas commendaretur. **P**ostremo officium eius honorificum designatur qui

preparabit viā tuā an̄ te. Quā viam
 si forte q̄sieris **R**ūdēt **C**riſt. et infe/
 ri^o dāt itelligi. **V**ia dñi q̄ ad hoies
 ingredit̄ p̄nā ē p̄ quā de^o ad nos
 deſcēdit ⁊ nos ad illū aſcēdim^o. vñ
 angeli aſcēdētēſ deſcēdētēſq; me
 morant̄ ſup filiū hōis. **H**ec ē ſcda
 loquēdi materia. hoc vnum tm̄ ad
 p̄n̄s dilatē^o. quo pacto ioh̄s an/
 gelo filiſ phibeſ. **E**t p̄mo ſi virgini
 tas ioh̄is attēdit̄ ſubit illud **J**ero.
 ad paulā et **E**uſtach. q̄ ſp̄ angelis
 eſt cōnata virginitas. et q̄ in carne
 p̄ter carnē viuē nō terrena vita eſt
 ſ; celeſtis. **C**ōuerte oculos fidei
 ad virtutes ioh̄is nō vnā tm̄ h̄
 qualemlibet angeloꝝ gerarchiā vi
 debis in eodē figurari. **I**nflāmauit
 itaq; eū caritas vt eēt filiſ ſeraphin.
 q̄netiā ali^o in amorē diuinū ardore
 exardēſcere ſuis p̄dicationib^o amo
 nuit. **S**i ſapiāz ei^o attēderis nunq̄
 cherubin parē dices! **S**i ſp̄ualez in
 executione virtutū potentiā nonne
 cōſimilē ip̄m p̄tati deſignabis! **S**i
 pacatiſſimā animi ſedē. nūq̄d thꝛo/
 nos in ip̄o repēies! **F**uit em̄ vis ei^o
 occupiſcibilis inflāmata p̄ caritatē
 vis rationalis illuſtrata et edocta
 p̄ ſapiāz. vis iraciſcibilis p̄ potētiaz
 et virtutes roborata. **C**aritas im/
 perabat. cōſulebat ſapia. potētia cō
 firmabat. **I**hic eſt ſup̄m^o ternariuſ
 gerarchicuſ bñ velle ſcire et poſſe.
 hec trinitatis ſuperceleſtis imago.
 potētia. ſapia et bonitas ſeu volū/
 tas. **P**orro in **J**oh̄e ſuit tanq̄ i do
 minatōib^o vltimitas ſubiectōis et
 locūdiſſime ac fideliffime ſeruitutis

ad deū. libera q; magnificētia oim
 ſubiecta alteri p̄ſus aduerſa **F**uit
 p̄tēta ſic i p̄ncipatib^o ita et i **J**oh̄e
 eminētia incorruptibil^o rectitudinis
 in ſuo regimine. eminētia etiā inuin/
 cibilitatis tāq; i p̄tātib^o. **P**orro vl
 timitas q̄dā d̄tuofitatis eū ſimilē
 reddidit d̄tutib^o. **P**eniq; p̄uidētiffi
 ma cura quā i preparatōe vie dñi ad
 hoies exhibuit oñdit q; rōnabiliſ
 archāgelis ⁊ āgelis op̄eſ. qua i re
 xp̄s infallibil^o auctoz d̄tutis p̄p̄el
 ciā hāc text^o n̄ri ad **J**oh̄is cōmēda/
 tōez inducebat **M**at. xi. et **L**uce. xij.
Ihic inq̄t d̄ q̄ ſc̄ptū ē. **E**cce ego mit
 to an. meū. q̄ p̄pa. vi. tu an̄ te. **Q**uo
 circa nō penit^o abſurde vidēi poſſz
 aliq̄b^o q̄ caritas infuſa et ſapia. ce/
 tere q; d̄tutes enumerate abūdan/
 ti^o a **J**oh̄e p̄ticipate ſūt q; ab āgel
Nā q̄nto potētia natural^o debilior
 i ſe ē et minorē h̄is capacitatē. tan
 to ad ip̄i^o eleuatōz et dilatatoz q̄n
 tā ſp̄ualē d̄t^o infuſa copioſi^o exigat̄
D. at ioh̄is. vtpote hōis infēior an
 gelis natura ſit p̄ſpicuū ē. **N**o qd̄
 forſā tēdit illō xp̄i **L**u. xij. vbi cū di
 xiffz nō ſurrexit maior inter natos
 mulieꝝ **J**o. bap. addidit. **Q**ui aut̄
 minor ē i regno celoꝝ maior ē illo.
 quāq; at ⁊ de gratuitis id̄ itelligi
 poterit. **N**eq; em̄ caritas vie ſeu vir
 tus altera d̄tutib^o p̄afe coequat̄.
Et de **J**oh̄e q̄dē gloriſicato nunc
 loq̄mur quē ad ſup̄mū ordinē ſbli
 matū neminē arbitroz doctoꝝ am
 bigē **H**uic ſnie ſuffragat̄ illō **J**ero.
 vbi ſus. **I**n carne angelicā gloriā
 q̄rē maioris ē meriti q; h̄re. cū ali^o

Lectiões

nitū obtinē cū grā qđ hz angel' a natura. **N**odo aliud nō ptereundū quēadmodū nōnulli Jobez esse in p̄ma gerarchia sup̄mū sic venerari conant' Ruina inqunt angeloz ex hōib' repať. et cōsentaneū est rōni vt sedē sup̄ioris loci vacātis p̄ de iectōez et apostasiā luciferi. illi contulerit altissim' q̄ inter natos muliez nemo surrexit maior. Si igit' lucifero dū stabat sup̄mā i ultimo ordie sedē Gregl. attribuit. sup̄maz illam nunc obtinet is quē in ip̄i' locū successisse innuit veritatis assertio.

ExPLICIT p̄ma lectio **I**ncipit scđa
Quor clamātis in deserto parate viā dñi. rectas facite semitas ei'. Magna est p̄phetiaz inter se concordia. et concordia i diuersis etiā p̄phis snia. eodē quippe spū docēte locuti sūt q̄ ad vnū finē q̄ xp̄s ē respexerūt. **F**inis em̄ legis p̄m aplm̄ est xp̄s. Quāobzē act. iij. dicebat petr' de xp̄i tpe q̄ oēs p̄phete a samuel et deinceps q̄ locuti sūt annūciauerūt dies istos. Itaqz nō oposū ē intuēi quātū inter se cōueniāt h̄ verbū **I**sa. xl. et illō p̄missū de malachia. Illic Jobez dicebat mitti añ faciē xp̄i ad parandū viā ei'. hic. ecce inq̄t ego q̄ iā missionis sue executor ait. **V**ox clamātis i deserto parate viā dñi. **E**t cur Johānes vox dicat' et nō x̄bū **B**eda. agit. **C**ōstat inq̄t q̄ vnigenit' dei fili' verbū vocat' p̄ris Jobe attestante q̄ ait. **I**n p̄ncipio erat verbū. **E**t ip̄a n̄ra locutōe cognoscim' q̄ p̄us vox sonat vt verbū postmodū

Super

possit audiri. **J**obs ergo vox a p̄pheta d̄z qz verbū p̄cedit. **A**duentū itaqz dñicū Jobes p̄currēs. vox d̄z qz p̄ ei' ministeriū p̄ris. verbum ab hōib' audif. hec ille. **V**nigenit' siq̄dez d̄i fili' p̄ modū verbi p̄fectissimi q̄ sentētiōssimi a p̄re in eterna generatōe p̄ducit in quo pater d̄t se ip̄m q̄ et exēplar ē formosissimū oim ad extra p̄ducibiliū. **Q**uia igit' verbū hoc i sua maiestate absconditū p̄ Jobez reuelatū est hōib'. ip̄e nō absqz rōne vox d̄z q̄ p̄ exteri' signū p̄dicatōnis interi' signat mysteriū generatōis. **H**inc p̄co iudicis. hinc lucerna ardēs. et lucēs. hinc nūci' vel angel'. hinc p̄cursor appellat'. **H**ec officia tūc suscepit et pegit dū viueret p̄dicādo nūc illō idē in suis deuotis opat' suis meritis et ōmib' ad xp̄i grāz notitiā qz suscipiendā salubrit' inspirando. **N**is nosse verbū qđ apud patrez manet absconditū qđ lucē habitat inaccessibilē. **D**ices volo. **C**ōuerte p̄ces ad Jobez. hic nēpe vox ē verbi et iudex ei' et p̄co. **O** vox delectabil' p̄uiti mūdo super excellentē amabil'. **V**oces p̄ores erāt luct' et gemit' p̄ calamitatib' et angustijs. a'erāt insani freneticoz risus inter pestiferas voluptates et in puncto desituras et abituras in infernum delectatōes. **H**ec vox fuit penitētie salutaris. vox doctrine et libertati. vox turturis post imbrē. vox ofringens cedros. i. sup̄bos phariscos. **E**t vox dulcis et suavis hūiles alliciēs. vox absqz balbucie mēdacio

Marcum

vox absq; raucedinis simulatorie
vicio. Deinceps vox p oēs moduz
dnuose resonatiōis canora. viuar.
et iocūda. vox ad postremū fortis
vehemēs et audibil qm vox nō est
q̄cūq; h vox clamāt. Obsurouerāt
nēpe iudei q̄s alloq̄bat et obtura
uerūt aures suas instar aspīdis sur
de vt nō audirēt vocē incātātis sa
pient. Nil p̄ptēa mirādū si vox cla
mosa ad eos mittebatur. **Clamosa**
dico nō tā strepītu et aeris vbera
tōe exteriori. q̄z p̄ptē latētē energiā
in ipi^o viue vocis actu recōditam.
Sciebat em̄ dictū eē p̄dicatori cui li
bet clama. ne cesses. q̄i tuba exalta
vocē tuā. **Qualit̄ fiat.** r̄ndeo q̄ per
vite meritū et p vim interioris gr̄e
et feruēde caritatis. ex qb^o redōit̄
quodāmō vox ipa viuar ardēs et
fortis et lucēs et p sui intelligibili
tate clamosa. **O q̄z multi nre etatis**
vel nō clamāt. facti canes muti. nō
valētes latrare vel si clamor forsan
est in voce pl^o ad aures corpis de
mulcēdas vel ad exasperādas ex
hibēt q̄z ad aures cordis exp̄giscē
das. instruēdas et leuādas. p̄ficiat
Disilis vox iobis q̄ vox ē claman
tis a q̄ omota sūt sup̄liminaria car
dinū put de seraphin ap̄d Isaiam
sc̄ptū est. Isa. vi. Sup̄iora cardinū
mystico intellēu i hōie sup̄iores p̄
tes accipe possum^o q̄ sūt rō et volū
tas. et hec sup̄liminaria a voce cla
mātis omouēt dū ad bñ agenduz
dtuosa sc̄ussioe sp̄s̄s̄acti impellūē
et s̄acto castoq; timore otremiscunt
Notādū q̄ ly clamantis p̄t referri

ccccxxiiij

ad xpm cui^o clamor triplex repit̄ i
sc̄ptura **In resurrectiōe Lazari. i ex**
piratōe et dū inuitaret sitientes ad
aq̄s spiritales. In triplici em̄ deser
to clamauit. i v̄tō v̄ginis. i mūdo
h̄ l̄ali. et i mūdo mystico seu mora
li aie rōnal. h̄ qm̄ alia magis placz
expositio h̄ac non p̄seqr̄. Audiuim^o
m^o igit̄ de voce iobis et ei^o forma
tōe clamosa. audiam^o de loci q̄lita
te vox clamātis i deserto. Est at̄ m̄
tiplicif̄ intelligē hoc debr̄ū. et p̄mo
fm̄ l̄alē sensū. loc^o ē material et ior
danis. mystice d̄o ē ip̄e p̄pls iudeo
rū q̄admodū Be. et Jero. v̄ba de
clarāt. In deserto inq̄t Be. Jobes
clamat. q̄ delit̄e ac destitute iudee
solaciū redēptōnis annūciauit. Et
Jero. Clamabat ad iud̄os surdos
p̄ptē p̄c̄a lōge positos ita desertos
indignatōe clamoris dignos. De
serti q̄ppe erāt a sp̄u dei sic dom^o va
cās et scobata. et debr̄i a p̄pha lege
et sacerdote. Possum^o deinceps for
san debr̄ū. aliud inuenire vbi Jobes
vox clamātis audita ē. et h̄ est lim
b^o patz ad quē moziēs iobes de
scendit vt. eū inferis nūciaret quē i
terris posit^o indice mōstrauēat. Et
qm̄ suberit loc^o ad loquēdū ampli^o
de deserto. trāseo ad id qd̄ sequit̄.
Parate viā dñi zc. Parat viā dñi
q̄ bñ docet et p̄dicat. Sz si viciose
distorte qz vixerit nō r̄cas facsem i
tas ei^o. Parabāt viā dñi scribe et
pharisei. de qb^o ait xps. Que dicūt
facite. Sz ex eo qd̄ addit̄. Et q̄ fa
ciūt nolite agē. Cōclusio q̄ non re
tas faciebāt semitas ei^o q̄ siq̄s in/

Lectiones

terrogat q̄ via ē dñi. Rñdeo illā eē
quā p̄pha cucurrisse ḡtulabat̄ cuz
dicēt. **V**ia mādatoꝝ tuoꝝ cucurri
cū dilatasti cor meū. **D**e qua **I**sai.
Hec ē via dñi. ambulate i ea. nō de
clinātes ad dexterā p̄ indiscretū fer/
uozē. neq; ad sinistrā p̄ remissū toꝝ
pozē. **E**t bñ ait p̄pha cucurri. Non
est pigritādū cū dies sit pua ⁊ die/
ta mag. nec sit infra paradīū māho
secura. **A**tuero notāde sē dicitio/
nes vie dñi. qm̄ eis cognitis meli⁹
ip̄a pabit. **H**z si q̄dez mūd⁹ viā suā
et hec ē lapidosa et vndiq; spinis.
vepb⁹. vrticis q; curarū mordaciū
et solitudinū aias n̄ras suis acu/
leis laceratiū atq; dissipatiū resper
sa. quāq; aurea a d̄budoā argētea
q; videat. p̄ eā ābulātes suscitant
sibi ip̄is puluerē importunū oculis
spiritualib⁹ et serenitatē mētis p̄tur
bātē ne q̄ labat̄ interitu valeat itue
ri. **H**z caro viā suā et hec herbosa
iocūdaq; nitet introeūtib⁹ eā. h̄ la
tet anguis i herbis. anguis scz do
lozose penitudis. anxietatis. h̄ et lu
tosa colluioe tota int⁹ resp̄git. **H**z
demon viā suā q̄ ē tenebre et lubri/
cū et p̄ruptis circūquaq; cautib⁹.
pompaticoꝝ statūū vallata. vbi su
p̄bi tollūt i altū vt lapsu grauiori
ruāt. **E**t p̄pha **A**llisisti eos dū alle
uarēt. **H**z āt dñs viā suā hec ē mū
da decens et pulcra. **P**rouerb. iij.
Vie ei⁹ vie pulcre. **E**t **I**sai. xxxv.
Erit ibi semita et via sc̄a et nō trāsi
bit pollut⁹ p̄ eā. **E**t i ps̄. **A**mbulans
i via immaculata. **B**ñ misstrabat. **E**t
insup **V**ia ista via eq̄tatis ⁊ iustitie

sup

quā sapiēs expostulabat **E**ccl. xvij.
Da nob dñe viāz iustitie. **E**t ne ab
ea diuertem⁹ monebat p̄pha. **A**pp̄
hēdite disciplināz ne peatis de via
iusta. **E**t p̄rea viā d̄itatis elegi iudi
cia tua nō sū oblit⁹. **S**ūmo āt stu
dio aiaduertēdū ē qd̄ alibi p̄ eūdē
p̄phāz d̄r. **I**n via ait in q̄ ābulabā
absco. supbi la. m̄. **E**t rursus **J**urta
iter sc̄adalū pos. m̄. **O** q̄t laq̄os. q̄z
multiplicia sc̄adala ponit aduersari⁹
n̄ i via hac q̄ ābulam⁹. et ne de
p̄hēdat̄ sp̄s virtutis aboluit ābu
lās alijs p̄ viā iustitie p̄tendunt̄ et
ofestim sc̄do laquei. vn⁹ ad dexterā
q̄tin⁹ rigorē seueritatis crudelic̄ ex/
erceat. ali⁹ ad sinistrā vt in degene
rē secordisā p̄ n̄m̄tā miāz timid⁹ p̄/
labat̄. **I**n via hūilitatis abscondit̄
laq̄us stulte deiectōis ⁊ despatōis
pessime. **I**n via āt magnanimitatis
laq̄us ē vane p̄sumptōis et deresta
bil⁹ supbie. **S**i viā frugalitatis itro
gressus fueris. abscondet ilico dia
bol⁹ sordide tenacitatis laq̄uz. **S**i
rursus ad libētātē gressus tuos cō
uerteris nō decrūt p̄dige d̄suptio/
nis infidie **S**olitudis ⁊ d̄tēplatiōis
via si a te q̄rit̄. caue f̄arasticas illusi
ones obūbratas sp̄ē q̄daz visionū
altaz seu reuelatiōnū vel cōsolatio
nū insolitarū q̄lib⁹ aia nōnūq; tur/
pissime delusa ⁊ derisa detinet̄. **Q**d
si actiua magis placuēt vide ne cu
ris h⁹ seculi debziaz⁹ i oia corruas
inimici vincula laq̄os ⁊ retia. **N**e p̄
tēa illō sc̄adalū icurras si nō p̄sp̄
cūcta successerint de quo **J**ere. xij.
Quare via ipioꝝ p̄sperat̄? **S**ic in

Marcum

singulis facile ē inspicēq̄ āpli^o solitu
dinē geram^o ad parādū viā dñi et
laq̄os inimici vbilibet p̄sōs de/
clinādū. Et p̄fecto nullū aliud cōsi
liū ē salubrē. nullū p̄sūs aliū de re
fugiū q̄ vt pui sim^o in ocul^o n̄ris et
hūilemur sub potētī manu dei q̄ tī
midī sp̄ ac pauidi inueniamur. **Ne**
rissimū si q̄dē ē ozaculū illud diuinū
q̄d audire meruit **Anthoni^o**. Qui
dū vidisset ī spū tot laq̄os et suspi
rās expauissz dicēs Quis hos eua
det? **R**esponsū est. hūilitas Quippe
hūilitas tā gracil^{is} ē tā extenuata et
tā nihil h̄ns q̄ teneri valebit vt fru
stra iactat rete vel laq̄us p̄ cōphē
sione ip̄i^o **S**ic minuti pisciculi maui
las retis trāsiliūt et dephendūtur
grossiores. **S**ic fm̄ pocticā fabulā
antheus ab hercule nunq̄ vict^o est
dū terre hesit. h̄ p̄ inane leuat^o cōti
nuo strāgulat^o interijt. Quā accusa
ta et p̄fūda estimatiōe cōphēderat
h̄ **Jere. p̄pheta. Jerem. x.** Scio dñe
q̄ nō est hōis via ei^o. nec viri est q̄
ābulet et dirigat gress^o suos. Quip
pe ē via q̄ videt hōi iustaz nouissī
ma ei^o ducūt ad mortē vt sapiēs ait
Erubescāt igit^o pelagiani supbi q̄ i
ḡti gr̄e dei q̄ sp̄iscētes audiāt qz si
ē hōis via ei^o z. **Qualit^o g^o obedier**
m^o voci clamātis pate! Certe p̄ hu
militatē oñdēs q̄ gr̄e m̄r ē quō sc̄i
s̄ceqz oēs. **H**inc ē illud. **Dirige dñe**
de^o me^o in cōsp̄u tuo viā meaz. Et
itez. Deduc me dñe in via tua Et
Thobias ad filium. Cōsilia tua in
īpo permaneāt. et pete ab eo vt vi
as tuas dirigat et similia. hoc mō

ccccxxij

pate viā dñi. viā regiā et liberā. vt
am artā q̄ ducit ad vitam. ne forte
vobis fere fiat illud p̄phē. **D**imisi
eos fm̄ desiderū cordis eorum z.
Quinetiā facite rectas semitas ei^o.
Quō rectas! Quia nimiz ī circuitu
imp̄ij ābulāt. h̄ rectitudo p̄ios deez
Recurue atz retrogade instar cācri
illi viā pagrāt q̄ ad se ip̄os amore
p̄p̄io tracti cōtinuo reflectūt. et q̄/
cūqz p̄gūt gressib^o affectionū eē se/
met ip̄os nō lōge exeūt. qz circa pa
lū p̄p̄ij cōmodi colligati s̄t catena
q̄dā amoris et cupiditat. q̄ admo
dū v̄slos ligare solēt histriōes. aut
sic equi circa molā assidua agitātō
ne duolunt. **N**ec cōtra p̄ij et iusti re
cto itinē tēdūt in deū. et magis ac
magis ip̄m intrāt. amorisqz pedī
b^o ad ip̄m sine quīs reuolūtōe ad se/
met ip̄os facta gradiūt **A**liq̄ viāz
ad p̄cepta referūt. semitas ad cōsi
lia **P**er viā generalit^o oēs incedē qz
eā pare necē ē. semite at̄ p̄fectos re
cipiūt aut q̄daz cōp̄edio ad p̄fectō
nē introducūt. **N**el si viā dñi et sei
mitas ei^o ad iōē spectare dixerim^o
adiuuabit nos p̄ hac expōne **G**re
gori. q̄ p̄cepta dñi et multa esse dic.
et vnum. multa in diuersitate opis.
vnū in radice caritatis. qm̄ finis la
gis dilectio. **S**i pauerim^o igit^o viā
dñi q̄ ē caritas tūc rectas faciem^o
semitas ei^o adiplēdo iuste digne qz
p̄cepta **N**el pare d̄z viā dñi q̄s fa
ciēdo q̄d in se est p̄ attritionez. sed
postq̄ infusa ē gr̄a. iāz rectas facē
p̄t ī ei^o d̄tute semitas dei **I**fac interī
q̄d potes pando viā dñi vt tādēz

possis eo miseratē rectas facē semi-
tas ei'. **U**el vt p̄dictū ē pare viā
dñi ad p̄dicatores respicit. et r̄cas
facē semitas ei' omunī ad oēs. s̄
optz p̄dicatozē p̄us i se ip̄o rectas
facē semitas dñi. q̄z iefficacitē p̄gre-
di audeat ad pandū viāz ei' circa
alienos. **A**lioq̄n sp̄abit cācro qui
cū reptādo retroqz cedēdo hac at/
qz illac obēret. **D**i i fabulis aliū cā-
crū monuisse vt r̄ce icedēt. **C**ui q̄o
aliud r̄ndendū erat q̄z vt p̄or rectū
iter oñdēt. **S**i ductor gregis aries
non r̄cas facēt semitas suas. gregi
cetero q̄liter viā p̄abit. **D**ucet po-
ti' in p̄cipiciū ⁊ ruinā q̄admodū si
cec' cecū duxerit ambo in foueā ca-
dūt fm̄ dīctū d̄itat. **E**t hec ē proch-
dolor cā nō mediocris q̄re tot par-
uuli deserūt iter vez et ābulāt p̄ vi-
as tēbrosas. difficiles ⁊ asp̄as. **D**u-
ctoz nēpe rar' ē q̄ r̄cas faciat añ col-
semitas. s̄ sicut p̄pls ita ⁊ sacerdos
et vtinā nō deterioz. turpioz et p̄di-
tioz sacerdos q̄z p̄pls. **H**inc ioh̄es
q̄ vox erat clamātis i deserto ad pa-
radū viā dñi p̄us i se ip̄o rectas fe-
cit semitas. **C**astigauit corp' suū ⁊
i h̄uitutē r̄degit ne cū alijs p̄dicaēt
et ip̄e reprob' efficeret. ne q̄o doce-
bat d̄bo dissipāēt exēplo ne pleno
v̄tre d̄ ieiunij disputāēt. ⁊ cete dif-
ficile est imo ip̄ossibile vt q̄ viā vir-
tutis bñ opando nūqz ingressus ē
nūqz expt' est sciaz declinādi picu-
la vie. circūspiciēdi qz insidias effi-
cacitē doceat illos q̄o nescit nec di-
dicat q̄dez. p̄feret fortasse d̄ba plu-
rima et de d̄tutib' q̄i cec' de colozib'
b'. vel p̄ica garriēs disputabit. sed
lōge aliē docentē lecta vel audita.

aliē ea q̄ opib' et explētia agnouit
m'. **P**ropterea venit ioh̄es viā penitē-
tie doctur' hōies. **H**ec ē p̄ma veni-
endi ad deū p̄ lapsū viā. illā p̄mit'
strēnue fortit' qz pagrari. et p̄us qz
doceret iniq̄s viā dñi p̄uidit ne int'
q̄s h̄ret i p̄prio corpis r̄gno suos.
et qui libertatē a p̄ccō docebat ip̄e
liber et rex haberet. **Q**ualit' oro p̄
doctrinā alijs recte p̄fidebit q̄ serui-
tuti et sordissime h̄uituti subiaceret ⁊
mācipiū corpis effect' ē p̄us. **I**nsup
ioh̄es hausit ore cordis apto fluen-
ta gr̄e celestis. quā satageret in ali-
os loquēdo diffūdē et q̄ alios ad
amorē eterne felicitatis succendere
venerat. p̄us in se p̄ sancte medita-
tōis studiū et vehementiā desiderij
celestis felicit' exarsit. **Q**uocirca re-
sumo oclusionē alias positā qz vita
ioh̄is fuit angelica. et inē viatores
p̄ xpm et matrē ei' p̄fectissima. **D**e
ducet ista oclusio. tū ex sublimitate
p̄phetādi. tū ex austeritate viuēdi.
tū tertio ex multiplicitate merendi.
Itaqz p̄phēcia ioh̄is mirabilior fu-
it qz alie certior et clarioz. **M**irabili-
tate vide dū puer infans adhuc in
vtero sextū mēse agēs sic illustrat'
in rōnali d̄tute vt p̄ntiā nouit' oce-
pti saluatoris ⁊ agnoscēt ⁊ gestib'
exultatōis qz d̄bo nō poterat. nun-
tiaret. nec ip̄e t̄mō p̄phetavit. sed
et p̄phetādi sp̄m vtriqz parētī ota-
lit. **I**nde ē cāticū illud eccl̄ie. **V**ētris
obstruso posit' cubili senseras regē
talamo manētē. **U**tz fm̄ vaticiniū
Jeremie hinc sterilē gestatē i v̄tēo
p̄phetantē iā puez. **I**oh̄es puer erat
oim q̄ vnqz extiterūt corp'alib' line-
amētis min'. **A**lioq̄n vel tumult' ita

ti vter? **M**arina? p' nūciatōz angeli
vel nō viuificat? et formatus repē
te xps cū maria nūc it. **f**i. m. fm. d. t.
7 vtzqz flz ē mā qzuis maria cū fe
stinatōe ascēdit i mōtana p' āge
licā visionē dicta est nihilomin' mī
dñi. **E**t vñ mī inq̄t elizabeth vt ve
niat mī dñi mei ad me. **E**t mī. iaz
tūc erat fili'. **P**orro iohs hūc 7 ta
lē puez nō corpali visōe. s̄ illustra
tōe pphetali agnouit. salutauit. ad/
orauit. **E**t hec ē singularis et supra
modū mirabilis pphētia cui par i
alio hoīz nulla reptā ē. pphētia q̄ ad
h' maior Jobe nemo surrexit q̄ i de
serto etiā vteri steril' vox clamātis
inuēt' ē. **A**ttēdam' insup clarita
tē certitudinē qz pphētie sue dū iaz
ex vtero nat' p̄dijt et veniētē ad se
dñm digito demōstrauit. **E**teri tñ
cātāt ecclia cecinere vatū corde p̄sa
go. vt i illo qz deſto vox clamātis
eristēt. **D**eniqz iohs moriēs p̄ab'
illā sedētib' in tenebris nūciauit. q̄
q̄li lingua. q̄li ve fmōe factū est nō
pua ē q̄stio. **Q**ualit' etiā vixit ipa
iohis aia cū ceteris i limbo iustoz
et an alioz sciaz. fidoē. spē. et carita
tē ceterasqz vtutes sua denūciatōe
adauxerit. aut vtz sua p̄ntia clar
fica eosdē illustrauit. ḡta ē. s̄ p̄az
a doct. tradita ē matēria. **E**t d' locu
tōe si qdē cōis ē difficultas. d' āgel.
de aiab' sepat. saluat. seu dānat.
q̄lis ē hec **J**ocirco p' nūc suffic' api
re qd' m. p̄abili' facili' qz videē cū
paucis et qbusdā ātiqz. **I**magioz
igūē quālibet sbaz sepatā liberā ēē
tā q̄ ad motōez obiectalē sui et eo/
rū q̄ i ea sūt qz etiā q̄ ad receptōez
influz' seu motōis cuiuslibet extrin

sece obiectalis ita vt rōe p̄mi q̄libz
possz dici tabula qdā lris plena
seu liber insc̄pt'. q̄ tabula et q̄ liber
p' libitu nūc apiunt. nūc claudunt.
nūc p̄az. nūc multū. et dū apit a li
bero arbitrio liber s̄be hui' separe
ipa d' loq̄. dū claudit ē i ea silētū.
Loco at claudē b' et ap̄re nō p/
p̄e vt i materialib' sit. s̄ silētuarie
dū motio obiectal' intētionū existē
tiū in substātijs sepatīs suspēdit a
volūtate. vel dū rursus ab eadē eē
agē seu radiare p̄mittit. **E**t taliter
qdē imaginat' locutio sbaz separe
rū q̄ nihil aliud ē qz māifestatio li/
bera et intelligibil'. sui vel eoz q̄ in
eis sūt. q̄ locutio tanto ē vehemēt
or et clamorosior. q̄nto intelligibili
or atz aptior. **J**ux' qd' iohs merito
vox clamātis vōt' ē. **S**ile p' oia q̄
ad auditiōē intelligē possum' po
nēdo libertatē i recipiēdo p' aures
mētīs motiones hmōi obiectales.
q̄admodū si eēt speculū vsq̄ quaqz
speculū r̄sp̄cū cuiuscūqz radiatōis
lūiose sup ipm incidētis. **H**oc mō
iohis aia loq̄ potuit i limbo. et sic
audiri ipē vox clamātis in deſto.
Et qm' s̄cti p̄res incolē limbi deſ/
ti. 7 bñ deſti 7 a felicitate alieni. cu
p̄ide multūqz d' sua libēatōe certuz
aliq̄o. audire sitiebāt. **I**ntrogāt nō
ābigo iohes nouit e terris ad eos
descēdētē. si qd' boni nūci'. si qd' spe/
rāde libēatōis afferret. atq̄ n̄ aua
ro silētio subticuit iohs nō locutōi
b' eozū dē aures clausit. vtpote q̄
p̄co iudicis veniētis et solis lucifer
oriētis et nūci' saluatoris iā appa
rētis i deſto pate viā dñi rectas fa
cite semitas ei'. qz veniēs veniet et
nō tardabit. **J**ā i terris visus 7 cū

Lectiões

hōib' ouersat' ē. Iā a me cognit' est
pōicat' baptisat' et indice demon/
strat'. Ad hāc vocē noua lux oriri
visa ē i dextro illo inferiori sedētib' i
tenebris et i ymbra mortis. gaudiū
q̄z leticia et tripudiū. Jā min' redet
eos exi' h' sui. q̄nto miore cognoscūt
spei sue dilatōz. nā magis et magi.
p' factas affectōes. parāt in se ipis
viā dño et p' ignita desideria caru/
tati. rēas faciūt semitas ei'. Plura
sciscitāt a iobē de celēitate et myste/
rio redēptōis sue. de dōitōib' redē/
ptōis. de fōz. mō q̄z redimēdi. nec
satiāt infrogatōib' h' q̄d plimū de/
lectat audire vt sepi' itere' expō/
stulāt. Quid agit iobēs vox claman/
tis i dextro? R' fidet ad singula. ofir/
mat fidē. spē corrobōrat. caritatis
feruore eruscitat. Neq̄z tñ ista dixē/
rim q' scōs p'fes p' obitū ignozet
fuisse. positos extra merēdi statū. h'
qm' i scia et q̄busdā alijs p'fectōib'
nouiter adq̄sibilib' p'ficē potuerit
et ec' p'fecerit nō video. Ponūt q̄p'
pe doctōēs absq̄z vlla absurditate
gloriam brōz accidentalē plerūq̄z
maiore fieri tā i cognitiōe q̄z dilcōe
ac delectatōe. q̄nto min' absonū vi/
deri v̄z si nōdū saluari nec tñminuz
feliciter adepti i cognitiōib' q̄bus
dā amorib' et dilcōib' p'ficē potu/
erūt. Sz et de pueris absq̄z baptis/
mo decedētib' ap̄d nōnullos excel/
lentes nō iprobabile p'fus videē
eos i pb̄ia et alijs q̄busdā artib' et
cognitiōib' posse instructiores fieri tē/
porz successiōe. diuturna et expiē/
tiarū multitudine coadiuti. Sic ec'
Enoch et helyas nō ita ociose v̄z

Super

nūt vt i tāta etatis longeuitate ni/
hil noui cogitēt vel addiscāt. Sz
reuertamur vñ digressi sum' vbi di/
xim' iobēz i pphetia ceteros excel/
sisse q̄d ex p̄dictis reoz eē p̄spiciū:
si tñ aliq̄s p̄us obiectiōes q̄ aduer/
sus ea fiēi p̄nt absoluēim'. Et q̄ pa/
cto d̄t aliq̄s. iobēs pphetasse d̄t il/
lud et d̄ eo q̄d añ suos oculos po/
sitū tenebat. Uidebat ihm tange/
bat et audiebat et tu m̄ dicis q' illū
eē iobēs pphetabat'. Nō em̄ ē p̄he/
cia nisi occultozū et a sētib' hūanis
alienozū. Sz acute cogitem' q̄d io/
hānes sensu vidēt et q̄d nō vidēt
et exinde q̄d et quēadmodū p̄phe/
tauerit cognoscem'. Erāt i hōie ihu
plima corporeis sensib' et expimen/
to cognoscibilia. vt q' hō erat. ābu/
lās. docēs cū publicanis et p̄ccōzi/
b' māducās. et ad hec cognoscēda
nō erat op' p̄pheticō spū. Alia late/
bāt plima et maria: vt q' talis esset
de'. mediator cōstitut' p' redēptiōe
et recōciliatōe p̄ccōz. q' agn' eēt p'
sacrificiō cōsumato imolād' et filia
ad q̄ cognoscēda et publicāda hōi/
b' iobēs. nō nisi spū supplen' at/
tingē valuissz. Tale ē illd. Qui p'
me veni. añ me fa. ē zc. Et. ecce agn'
dei et cetera h̄mōi. Occurrūt aliq̄ di/
cētes si debē iobēz arguē mēdaciū
Alioq̄n si mendax quō p̄fēd'. Ip̄e
em̄ infrogat'. Tu q̄s es. et an p̄p̄ba
es tu? R'ndit nō sū. Qd si ex hūilita/
tis affectu q̄s eū sic r̄ndisse cōtēdēt
videat quō hūilitatē verā cū vitio
mēdaciū cōnectet. Que em̄ p̄cipatō
luc. ad rebr̄as. q̄ ouētio xp̄i ad beli/
al ait ap̄ls. fateor plane iobēz nō

quod fuisse humilitate per mendaciam culpam ab
 sic B ut catholicorum quod spira sic delirio
 inueniat quod B dicat. Verax igitur fuit
 iobes modo quod negavit se prophetam. ne
 gavit dico non simpliciter. sed ad intente
 onem quod retinuit. Scriptum erat in lege dei
 Deuter. xviii. prophetam suscitabo eis de
 medio fratrum suorum sicut tui et ponam
 verba mea in ore eius. loquebatur ad eos
 omnia quod preceperat illi. Qui autem verba eius
 loquebatur in nomine meo audire noluerit ego
 ultor existam. Interrogauerunt ergo iudei
 iobes an propheta esset. non quod quod
 lex ipsa pollicebatur affuturum. Et confes
 sus est et non negavit. quod non erat ille
 propheta promissus in lege. Eps itaque non
 iobes fuit propheta ille quod ibidem moyses
 venturum prophetavit. Cuius precursor et
 angelus iobes extitit. ut quemadmodum
 Isa. olim ante pronuntiaverat dicens.
 vox clamantis. Vbi liceat attendere
 quod ante dignitatis iobes fuit atque au
 thoritatis. ut esse a propheta tali de eodem
 fieret prophetia et sue predicantis cla
 mor tanto ante perderet. Quod iobes
 illud esse prophetatum de se ipso non huma
 na sed prophetica instructio cognovit.
 Intrauit enim puer desertum ubi de li
 bris Nate aut aliis ab homine nequam
 instructus est. Vbi oritur difficultas
 non mediocris de modo agnoscendi ve
 ras prophetias et de modo distinguen
 di eas ab illusionibus et divinationibus de
 monum quod aliqui transfigurant se in ange
 los lucis secundum apostolum et de cautelis se
 habentibus homines in talibus ne seducant. sed
 ad primum dicta sufficiant. Sequitur fuit
 iobes in deserto. ubi de B et de iobis
 perfectione quod ad austeritatem vite et me
 ritorum multitudinem videbimus. Vnde

cedente prophetia Job. i. dum quod dicitur Tu
 quis es? Ego inquit vox clamantis. dirigite
 viam domini. Et egrediebantur a domo eius hie
 rosolimitate universi et omnis regio iu
 dee et baptisabantur ab illo in iordana
 nis flumine confitentes peccata sua. Et erat
 Iohannes vestitus pilis camelorum et zo
 na pellicea circa lumbos eius. et locu
 stas et mel silvestre edebat. Ita per ali
 quod dies iobes in deserto tenuimus. dum
 enim scrutari per curiositate conatur
 sumus quod ageret iobes. et solus. et in des
 erto. Dum preterea super B admiratores aliqui
 rui carnalium turbamur tumultumque gau
 dentium contemere satagerent. inducitur sumus
 referre quod pacto verum esset de eodem
 Iobes et sibi sibi hemicolis in contem
 platone suspensis. nam quod minus solus quod cum
 solus. B apud Ciceronem dixisse celebra
 tescipio superior africanus. In hac occasi
 one in materia contemplationis incidi la
 tissimam viam et non dum fuditur exbau
 rienda ut in ipsa explicanda se sit ultra
 quod quod inuenire. et veniendum cum hieroso
 limitis et omni regione iudee. tandem
 hinc ad iobes in iordane predicantem
 et baptisante. Sed tandem egrediendum est
 ab hoc deserto contemplationis. materie si
 lenti in indicendum quod in se sequens euam
 gelij nostri textus loquitur. Spero enim deo
 propicio me si hac materia contemplatio
 nis certe pulcherrima et sublimissima quod
 vana posterius locuturum atque non tam ex
 nsa quod aliorum sententia neque tam magis ali
 locutione quod collocutione familiari. non
 demum polito curioso quod sermone sed quod
 cotidiano loquendi more et ex lectiones
 ordinarias in audire volentes pro
 sui differere. Placuit itaque per ne pui
 detie superne maiestatis. me per aliquod id

Lectiões

epa in deserto tribulatiōis et cū iustōā
solitudinis collocare. vbi. q̄le māna
dēplatiōis in deserto solitudinis veri
israelite comedūt. et si nō pleno ore
comedē. degustare tñ datum est vt
salcē ei' odorē ex aliōz eructatōe. q̄
māna cibi se repleuerāt. potui aspi
rādo sentire. vtz q̄o text' nī dicat
audiam'. Egre diebāt inqt ad euz
nō dubiū q̄n ad Jobez bap. hiero
so ymitre vniuersū et oīs regio(i)ndee
Ad h' v'bz stupet logica et logice
tractatores. vel scāo alisanē vel in
culpāt locutiōis hui' formā. Neqz
em estimādū ē puulos. imbecilles.
aut infātes i cunis. imo nec hiero/
solimitas oēs adultos ad Jobez
egressos fuisse. q̄nto min' oēz iudee
regionē. Igit' logice v' et s'monis
p'prietates vident falsitatis arguere
euāgelistā marcū q̄ hoc vniuersali
sermone vsus est. Obiectio ista non
huic loco dūtaxat. s; innumeris sa
cre sc'pture locutiōib' aduersa ē. p
q̄ dissoluēda notādū sūmope arbi
troz etiā iux' p'bi sniaz q̄ duplex est
logica. q̄oā subuiēs sciētis natu
ralib' ac pure speculatis q̄ vsitato
nōie et q̄i antonomatice logica no
minat. et q̄ ad oīm methodoz p'n
cipia viā h're describit ab hispano
q̄ sermocinal' a q̄busoā nōiat. Por
ro altera ē logica quā appropato
vocabulo rhetoricā dicim' q̄ p'nci
palit' ancillat seruit et āminiculum
p'stat sciētis moralib' politicis et
civilib' ad intellectū practicū spectā
tē. s; at vtraqz logica h'mōi suas
regulas in loquēdo. modos insup
p'rios q̄b' docemur. erudimur. et

Super

dicimur vtz a falso discernē. **P'ris**
respicit logica potissime sermonis
p'prietatē alienaz a metaphoris et
q̄buslibet trāsūptōib'. explicando
adeq̄tionē rei ad intellectū et iuxta
regulā sup'ōnū. ampliatiōnū et ap
pellatiōnū. vim locutiōis aut sermo
nis strictissima p'cisione dijudicādo
Hec logica exulat a se et abdicat
oēz fere figuratā locutiōez oēm qz
locutiōis ornatū. et q̄ntū p' p'xi
et breui' d'ceptib' interiori'. corā
det q̄tin' v'ēitas p' eas i speculatis
sciētis p'cisior atqz lucidior h'eat
Quēro rhetorica quā logicā alte
rā dicim' potissime figurā. et tropis
atqz scematib' v'it'. colorib' qz florib'
b' nō tā necessarijs qz decoris locu
tōz suā exornat. **Ceterz** vulgari vsu
tateqz locutiōi plurimū d'descendit
querēs ex sua q̄oā tū familiaritate
tū speciositate auditorz affect'. im
pellat q̄ vult. et vel i irā vel idigna
tōz odiū vel amorē cōcitet audie
tes **Dicta** ē idcirco logica hec ne
cessaria ad scias morales. qz ad ef
fect' d'citādos generādos qz si bo
ni sūt. aut ad sedādos. aut d'pescē
dos seu tollendos si mali reptant
logica p'cedēs nō suffic' **Illa** ei inq̄
rit tñmō v'itatē i reb' put v'itas ē
adeq̄tio rei intellēe ad intellēm spe
culatim. ista at' put ē adeq̄tio q̄oā
ad affēm seu p'cticū intellēm. **Dica**
m' g' oū q̄rit de veritate p'pōnis
alicui' s'm vim vocis aut p'prietatē
s'monis. aliter iudicādū ē et req̄rē
dū i speculatis sciētis ad q̄s d'fuit
logica p'oz. alit' i moralib' atqz po
litic. vbi rhetoricā vigē docui'. **Et**

quas istas logicas duas vellet confundere ita ut rhetoricam in speculativis et logicam potestatem in practicis sciendis erigeret. ille in absurdissimos ineptissimosque errores corrueret totum. Hinc est quod a Tullio in rhetorica veteri et alijs politicis irridetur. et inculpani illi quod secundum logicam potestatem enuntiant leges atque cōs hominum locutiones interpretari. Nocantur siquidem tales verbosi. sophiste. garruli. de solo nomine straverisā neccētes. inciviles denique et cervicosi fantastici et ad nullum civile seu politicum negocium regimen atque consilium idonei usque adeo ut vix ipsi quod tales sunt. loqui quicquid audeant vix aliquid audire possunt quod non statim calumniandum aut negandum aut distinguendum esse ostendat. Sed fallit eos plane ignorātia permixta distinctiōis inter logicam atque rhetoricam. Et quod logicam primam introducere satagunt ubi ea non opus est. Illi ex adverso non parum aberraverunt quod dum speculativa veritas sola querunt. rhetoricos loquendi modos. principaliter secuti sunt. Innumeris itaque et infinitis vinculis dum se nitunt absolviere semet constrinxerunt. Neque tamen nego quoniam vicissim logica una. alterius operam quoniam requirat. Et quoniam pari quodam sensu ad veritatis unius inquisitionem. plerumque concurrant. Sed quoniam ubi. et qualiter hoc fit non cuiuscumque. sed sapientis et artificis est. istud discernere. et eius insuper quod utraque perfecte cognoverit. et qui sciuerit secundum materie exigentiam. cognationes inferre sermones. hinc fit ut ali

qui carentes logica potestati. reperiant in tractatibus aut doctrinis pariter resoluti. sed rudes et indigesti sic contra dictum est quod soli logice innitentes sophiste sunt. leues et garruli. et incivili consuetudine pariter aut vix tolerabiles inveniunt. imo ad predicaciones aut deliberaciones positas raro videntur elevari. quod nec in illorum exercitacione se ipsos tradiderunt. Juxta hoc non operosum est obiectiōez practica dissolvere. dicēdo quod nullo modo in historicis narracionibus. sic nec in prophetis et documētis moralibus exigunt vel et tēdit veritas doctorum conformis ad strictas regulas potestatis logice. Sed sufficit quod modus loquendi cōis cui maxime se conformat rhetorica seruet. ubi figurate locutionis tropice et transumpte per parabolas et similitudines admittunt et apostoli quod reliquum. Et hoc est quod quodammodo irrōnabiliter dicunt quod theologia sua habet logicam et modum loquendi proprium et quod in ea nihil esse falsum de virtute sermonis deo admitti. imo dictum hominibus tanquam irreligiosum impiū et blasphemum a catholicis auribus reijci congruit. Si quis deo dixerit oppositum et recte sensit ille duxerat ad vim loquendi potestatis logice oculos avertebat. quod quis non usquam rationabiliter. Hinc est quod egregius doctor Augustinus in locis plurimis. tum spiritualibus. in libro de doctrina christiana regulas pro expōne sacre scripture dedit et ab alijs datas collaudavit. Inter quas una est per synochē ubi per toto sumit. Alia per ypbolē ubi veritas ad exaggerandum excedit. Alia ubi

Lectiones

locatū p loco accipit. fm q̄s regu
las text' noster a falsitate defēdit.
Nā dicēdo egrediebant' ad eū hie/
rosolomite vniuersi similis ē locutio
sic cū dicim'. omis ppl's vl' tot' mū
d'. vadit ad tale spectaculū. **D**icit
em̄ h nō p p̄cisionē. h ad rei magni
ficatōez adaugēdā. **S**ilisq; ē locu
tio cū subdit'. **E**t ois regio iudee.
nisi q̄ vltra hoc loc' pro locato. re/
gio scz p habitātib' regionē ponit
et in talib' iux' quorūdā explicatōz
attēdit' sēsus. nō quē vba faciūt. h
p q̄ fiūt **J**ux' p̄dicta sumit' cōsidera
tio moralis q̄ p̄dicatores i sermo/
nib' publicis detestādo vitia et col
laudando v̄tutes auctoritatē hnt
vtēdi locutōib' trāssūptōis fm re/
gulas q̄b' exponit'. et iuxta licētiāz
rhetorice at̄tis. ita vt q̄nq; dicat' ali
qd vniuersaliē viciōs qd p paucis
aut nō oib' p̄t v̄ficari. vel aliud ta
le p̄nūciat' qd de virtute et regula
logice p̄oris eēt falsissimū et scāda
losū et iniuriosū. **N**ō habeo hic exē
pla multa curiose scrutari vl' adou
cē. legant' oēs p̄p̄he q̄ fuerūt. qdā
sermocinatores inuchētes i vitia q̄
vitiosos arguētes. attendat' p̄dica
tio x̄pi. **J**ohis bap. pauli. stephani
p̄tomartiris et alioz reuoluanē
sermones et eple doctoꝝ. repiet' q̄si
vbi libet licētia talis loquēdi vniue
saliē vt dixim'. **I**saias d̄t. i. c. **O**m̄e
caput languidū et omē cor merēs
a plāta pedis vsq; ad verticē capi
tis nō ē i eo sanitas. **E**t paulo post
Oēs diligūt munera sequunt' retri
butōes. **J**ere. ij. sc̄ptū est. **Q**uid vuj

sup

tis mecū iudicio cōtēdere. oēs dēli
quistis me d̄t dñs **E**zechiel. iij. **O**is
q̄ppe dom' israel attrita frōte est q̄
duro corde. **X**p̄s et **J**ohes phari
seos inculpabāt generalit'. **X**p̄us
vocās eos ypocritas. sepulcra de/
albata. supbos et auaros **J**ohes
p̄geniē viperaz. **E**t **M**at. vij. dicit
Stephan'. **D**ura cernice q̄ incircū
cili cordib' et aurib' vos sp̄ spiri/
tui sc̄o restitistis sic et p̄res v̄ri ita q̄
vos **A**p̄ls deniq; vocat galathas
insensatos. et in cretētib' approbat
dictū poete. **C**retēses sp̄ mēdaces
male bestie. pigri v̄tres. **P**rio etiā
vocat ap̄ls poetā hūc p̄phetā. **E**t
aput gētiles poete p̄ p̄phetis q̄ va
tib' atq; theologis habebātur. et
poeses eoz sicut metaphoricās lo
cutōes veritatē cōtinētes occultas
tñ attētabāt. tales sūt i sc̄pturis ge
nēales i docēdo locutōes innume
re. **E**x his sequit' alia cōsideratio q̄
inciuit' agerēt. imo insipient' et cō
tra artē p̄p̄riā clerici qui locutiōes
hm̄oi morales i q̄b' forte tāgerēt
vellēt generalit' inculpate. aut vten
tes eis molestare. nisi forisā vbi māi
festa q̄ pticularis iniuria (q̄ magis
eēt detractoria q̄ otumeliosa q̄ ad
edificatōez valēs) dephēderēt. qd
si fieret corā quib' nō oportet. **Q**d
vbi q̄ q̄n cōtingit nō est possibilē p̄
artē docē. h tūc agēdū ē vt sapiēs
iudicabit. et p̄t edocebit v̄ctio.
Cōstat enī q̄ plerūq; fit sermo ge
neralis ad p̄ncipes q̄ sciūt se et sta
tū suū grauiē increpari et tangi in
modis loq̄ndi genēalib'. tolerāt tñ

Qua igitur fronte et temeritate nollent clerici de isto vel illo statu super eos vicibus generaliter mordere vel culpam. Ista prorsus esset pharisaica conditio quae reprehendere non reprehendi querebant. Tertia addo consideratōz contra illos qui in locutionibus moralibus ponunt captiosos loquendi modos in logica positos licet veros. In quibus tamen est falsitas apta aut scandalosa iuxta locutiones visitatas et hinc rhetoricam in materia tali seruandam. Exempla gratia ponent vna indiffinita quae apud morales equales vltima quae tamen indiffinita de vi logice vera erat. apud rhetoricum et politicum falsissima. Propterea non impudentem condēnate aliquid propositas tanquam articuli erronei aut reuocandi. in quibus tamen erat veritas de vi vocis et logice positae ut ista Ecclesia manens ecclesia potest errare. deus et creatura nihil sunt. et similes multe. et aliae etiam quae in phrasibus fuissent receptae ut vere vel saltem probabiles sicut sunt articuli quae de loquuntur contra meritum. Et marie condēnatio hec locutionibus ubi audientes non sunt triti vel visitati tales locutiones audire vel admittere. hinc vulgares sunt aut puri morales. legiste vel canoniste. Et sane impudentem quae coram talibus in actibus publicis talem logicam puram adducunt a phrasibus seu metaphoricam. praesertim ubi materia talis quae nihilominus motus respicit et apud eos scandalum. Observandum est enim illud Gregorius. Iuxta mores auditorum forme sermo doctorum. huic oppositum creberrime fieri dicitur in anglicis. et pro choloze nisi prouideatur inualescet in fracia. quibus

aperta esset et lata fenestra ad errores et scandala seminandos talis promissio liquet ex praemissis et experientie vox exclamat. Denique cur ob aliud appellatur theologi nostri temporis sophiste et vobosi imo et fatastici. nisi quia relictis vtilibus intelligibilibus per auditorum qualitate transferunt se ad nudam logicam vel metaphoricam aut etiam mathematicam ubi et quando non oportet nunc de intentione formaz. nunc de diuisione contentiui. nunc detegentes sophismata theologice terminis obumbrata. nunc propositas quosdam in diuinis. mēsuras diuinationes. instantia. signa nature et similia in medium adducetes. quae et si vera atque solida essent sicut non sunt. ad subuersionem tamen magis audientium vel irrationem quam rectam fidei edificatōez sepe proficiunt. Sed detinuit ecce nos aliquodiu modum loquendi euangelicum spero tamen non prorsus inutiliter ad rez accedentes videamus quante auctoritatis atque dignitatis imo virtuose attractatiōis Job. bap. fuerit. quoniam ad eum egrediebantur hierosolimitae vniuersi et ois regio iudee tam valida erat et tam efficax sua solitudo sua viuendi austeritas. sua demum sinceritas et libertas predicandi. Quia tamen aliquem de occupatis. et accursis solitarios irridetibus quae pro oēs totius aetatis sue discursus et sudores anxios tantum proficiat. quantum solitarii iste manens in deserto fructificauit. Mirari et colere solent hec iesus prorsus simplex vulgus eos viros quos in vita sublimes et sibimet austeros aspiciunt. ob hoc maxime quod nulla cupiditatis aut ambitōis nota respergunt. nulla prorsus contra eos fallēdit

Lectiones

suspicio aut metiendi suboritur quoniam de
spiciunt quicquid frenum est. quicquid utile vel
iocundum. **E**x opposito predicatores nostri
temporibus quod talibus inhibere vehementer po-
pulariter et ardentem cognoscunt. fit ser-
mo eorum in opprobrium. fit de mendacitate
aut prava intentione suspectum. **D**icunt com-
festim eis auditores voce vel aie. **M**edice cura te ipsum. **V**idimus nostra
etate et nuper quomodo unum propter
hominum vite austeritatem pene incredi-
biliter in suis sermonibus multitudinem ag-
gregabat cui vite sue et zelo si scias
et discretione humiliter socialiter. quam uti-
nam socialiter. fecisset utique fructum mul-
tum. si verum est illud. **B**ernardus zelus sine discre-
tione precipitat. **D**iscretio autem esse non potest
absque humilitate. nec humilitas in opulenta
cetera sui et in invidio propter prudentie
operatur. **D**enique difficile est et plerumque diuini
numquam quod humanum. et non absque diuturno
studium exercitio adquirebile. ut in duo-
bus his fuerit humilitas in solitudine. scilicet et
predicatione. **E**ur ita? **Q**uia solitudo fa-
cit homines leniter ceteros occupatos
disiudicare et eis se proponendum estimare.
Predicatio autem ubi est applausus
occurfusque populo verba dicentis in ce-
lum ferentium preterit gravissime atque pi-
culosissime predicatoris animam ut gau-
deat ut sibi placeat ut postremo
in linguis hominum famam suam foris po-
nat. se estimet magnam aliquam esse qualem
se audit a ceteris ac proinde contemnit
ab aliis edoceri moneri vel eorum du-
ci consilio. **R**uit propterea in temeritate quasi
bet. improvidus loquitur. non iam ex ratione sed
furore. non ex humilitate sed elatione. non
quod dicat ratio sed quod successa indigna

Sup

tio. non quod verum sed quod audientibus pla-
citur. non oportune sed sepe importune. non
quod mones sed quod potens imperas. **Q**ui
rursus libertatem atque fortitudinem ze-
li sanctorum imitatrix esse. si lingua male-
dica carpit omnes clava et palam in super-
iori dignitate constitutos. nec attendit
si plerumque inde subvertit et ad rebellan-
dum aiabit. sed si placebit eis de tota
solicitudine considerat. **C**eterum cum iu-
luent hominum predicationis fauor et fer-
vor effrenis viis adhibere remedium pro-
mittit plebs indocta quoniam signis ex-
ternis sanctitatis. quod interiorem corrupta est
attendit. et quicquid aduersum deum ad iniu-
riam refert et odium. **A**b hac mentis ela-
tione et indiscretione predicationi longe fuit
Jo. iuxta inferiorem dicebatur. quoniam sermo audi-
torum qualitate sermonis linguam varia-
uit et non ad seditionem sed edificatores
ad humiliter quod pronuntiat singulos pro capa-
citate cohortans. **S**equitur. **E**t bap-
tisanus ab eo. **Q**ualis iste baptismus
extiterit olim dicebatur. et super hoc re-
mitto vos ad ea que tractant a magistro
et doctoribus. **I**tem. **C**onfitebatur
peccata sua. **Q**uemadmodum iohannis bap-
tismus non erat sacramentalis sic nec ista
confessio. **E**rat tamen utriusque et baptismus
et confessio propterea quod deum et inter du-
ctum ad vera sacramenta baptismi et con-
fessionis posterius instituta. **H**ec autem con-
fessio non fiebat. fortassis in generalita-
te quodam. quemadmodum ecclesie mos huius
fieri in publico ante ingressum missae. **U**t
fiebat de publico in publico. more iu-
deorum in suis conventibus. **N**el si secreta
erat et particulariter expressiva proficie-
bat ad humiliatores et consilium suscepto

nē et pnie agēde. cognitionē. Sic p
pendit baptismū iobis nō habuisse
virtutē pccōz sacramentalit̄ deleturā
Que rō ē. qz siue baptisādi siue ba/
ptisati neqz cōfessione altēa. neqz pnia
aliq̄ p pteritis delictis aliq̄tin' c/
guisset. **I**ocirco ptea nō parificant̄
i oib' baptisā iobis et cōfessio cū
baptismate xp̄i ⁊ ab eo instituta cō
fessioe. **B**aptism' cū xp̄i cōfessione
nō exigit postmodū de pcc̄is ante
actis. neqz p̄us añ baptisā cōferri
p̄t hmōi sacramentalis cōfessio alio/
qn nō eēt baptism' sacramētoz ia/
nua qd̄ falsū ē. **S**z cū icidēs q̄stio
Nundō p̄lat' alie' nouit̄ baptisati
subē possit vt se sūm̄i tēt ip̄e cōfessio
ni sacrali obie cā! **E**stio q̄ non qm̄
nō ē aliq̄s obligat' cōfiteri sacralit̄
nisi q̄ de pcc̄o mōzli sibi cōsci' ē. **E**t
hec obligatio nō iure hūano s̄ diuī
no cōsurgit. **S**i dō aliq̄s d̄ pcc̄o suo
ap̄d̄ deū satisfecit iux̄ p̄ceptū eius
datū ⁊ reglas institutas. nō p̄t itez
p̄ institūtoz pure hūanā ad satisfā
ciēdū rurs' tali p̄cepto inuit' astri
gi. **C**ōstat at̄ q̄ baptisat' satisfecit
deo de pcc̄is p̄terit. sic q̄ nō hz ali
ud p̄ceptū dīnū adiplendū p̄ dele
tiōe hmōi pcc̄oz. **P**relat' dō n̄ hz
ius obligādi ql̄cūqz ad cōfessionē
sacralē nisi q̄tin' h̄ a iure dīno de
scēdit. a' iōqn possz istituē q̄ ql̄bet
q̄ntūcūqz imunis a pcc̄o cōfiteē sac
mentalit̄ totiēs q̄tiēs sibi cōplacēt.
Sūma igit̄ et cardo h' rōis ē null'
obligat' iōē pcc̄m bis cōfiteri sacra
lit̄. **Q**d̄ q̄ absurdū sit videt nemo.
Opponet forsā aliq̄s de baptisato

vere cōtrito p' pcc̄m ille imunis ē a
pcc̄o. nihilomin' obligat' p̄ eccliam
cōfiteri. **R**ūdeo q̄ nō p̄ eccliaz. s̄ ex
p̄cepto dīno talis ad cōfessionē se/
mel fiēdā de pcc̄is p' baptismū cō
missis et añ nō teneē. **P**roptēa q̄ul
qz satisfecerit a firmiē tpe ⁊ loco sa
tisfacē p̄posuēit hmōi p̄ceptoz ma
nebit obligatio a q̄ potēit absolut
et nō aliē semel cōfiteō. **J**uxta hec
ap̄it̄ via ad sciēdū si semel cōfessus
possz itez ad cōfessionē sacralē sus
cipiendā artari. **S**z qz alibi vtilit̄
ea p̄termitto q̄ dici poterāt q̄cūqz
p̄sc̄pserā. **T**otā insup hāc cōfessiois
materiā q̄uis vtilē satis et a textu
n̄o nō abhorrentē remitto ad. iij.
finaz p̄ p̄nti et ad sc̄pta doctoz.
Objiciē itez de illo q̄ i mortis ar
ticle absoluit simplex sacerdos sup
casib' pape et resuat. obligabit̄ ei
tal' absolut' si oualescat iterū papā
adire et absolutōis b̄nificiū recipe.
Ifateoz h̄ cū durādo et alijs q̄bus
dam doctozib' inuolutissimā et vir
enodabile tāgi materiā. **D**e mō se
habēdi i cōfessione casuū hmōi refer
uatoz qz difficillimū saluare videt̄
ql̄it̄ iux̄ vsū ecclie nō dimidiat̄ cōfes
sio q̄ p' duos adipleē. dū scz apud
penitentiariū solū referūt̄ casus res
uati. **H**āc p̄ nūc difficultatē nō inci
piā enodare tm̄mō p̄ q̄nto ad p̄ns
spectat̄ dubiū qd̄ mouim'. **D**ico q̄
hō i articulo mortis aut als̄ de sa
cramentalit̄ absolut' nō p̄t absqz cō
fessu p̄prio obligari rursus p̄ hōiez
sacralit̄ eadē pcc̄a cōfiteri. **D**eē op
positū. **J**ā cōfessio p̄oz sacramental

Lecciones

suū plene effectū opata nō fuissz qz nō absoluisset hōiez a pcepto dei qd ē de semel cōfiteōdo pccm cōmissū **N**olo tñ negare qn de cōfessu pprio itez possit hō sacrm cōfessōis sup eisde pccis iterare ⁊ ad h spōtanee obligari. **N**ō nego etiā qn publica pccā aut ec̄ reſuata possit itez reſerre alteri p' cōfessōez sacralez. et ad h forſā obligari p't q̄tin' pniaz salutarē cū discretōne maiori p̄cipi at. illud tñ nō assero. Aliud funda mētū tāgīt **D**urād' ad cōfirmādū p̄dicta **S**upponit itaqz p regula q nūqz p̄lat' ecclie vel ali' iudex p't circa aliud pceptū iubē nisi circa illud qd ad forū suū publicū p't deduci. si nō fiat. Alioqñ p't p̄lat' ferre pcepta sup occultissis cogitatōib' sibi remediandis. vel sup illis qz transgressionē pūire nō p't neqz sciret. et ita frustra lex hmōi ferret ab illo. qm̄ executio p eū impleri nō valēt. **O**ccultissimū at oim ē cōfessio sacra lis de q cōstare nō p't nisi p vnicū q cōfiteat. et h ec̄ si velit. Quocirca dicit idē doctoz eccliaz nō iubē fieri cōfessionē sel i āno. nisi p inditionē. qz. s. p̄cipit recipe eucharistiā. ad quā rite suscipiēdaz dz se ipm pbare hō iux pceptū apli ab ecclia sic inēpreta tū q de mōzlib' exigīt cōfessio. **E**xēplū i hozis dicēdis et intētōe habēda sile ponēt. **S**cot' fūdamēto alteri innitit. **A**it q̄ppe q nemo tenet aut obligari p't pccm suū occultū ⁊ secretū facē publicū. sic q de foro dei cui p̄sus soli subiacebat trāseat qntū ex natura facti i forū publicū

Sup

Sz cōstat inq't q dices pccā sua duob' sacerdotib' facit illa esse publica qntū ē ex natura facti. qm̄ in ore duoz pccm illud posuit q̄ testificari possent. q̄uis nō sine pccō cōtra eū **J**uxta qz testimoniū p't sētētiare public' iudex. nec impediret sniaz iudicis q sacerdotes duo peccāt cōfessionē reuelādo. qm̄ si dedi i secreto bone fidei aliq'd pccm meū duob' ec̄ cōfessionez pcul dubio peccabūt si me p̄dāt ap'd iudicē. nihilo/min' cōdenabit caput meū. **S**cōm ista dat' via ad dissoluendū rōnem quā dñs **A**r. insolubilē sibi reputabat. ad pbandū q stante decretali ois v'ulqz sex' q̄libz cōfessus p̄uilegiat' itez tenebat' pprio sacerdoti cōfiteri. **N**ō inq't pp̄ defectū sacramēti vt dicebat mgr̄ **J**o. de pollia/co. h' pp̄ aliud. **S**upponit p̄mo q cōfessio sacra' p't pluries sup eisde pccis salubrit' iterari. **S**upponit 2' q due affirmatie pp̄des nō repugnant ad inuicē. sic q postēior institutio positua p̄ozē reuocet si s̄l in affirmatōe stare possint **S**upponit 3' q decretal' ois v'ulqz sex' sit pp̄positio affirmatiua et sub obligatione posita. **S**upponit 4' ex p̄dicti. q licētia data de cōfiteōdo p̄uilegiatis ex q affirmatiua ē nō tollit pceptum p̄sus factū de cōfiteōdo sel i āno **E**x q̄b' c̄cludit pp̄positū vt estiat. et exēplificat d' missa audiēda die dñica **S**i inq't dare' pceptū alicui q missā sel audiret in parochia sua q̄libz die dñico. nihilomin' daēt sibi post modū licētia q posset audire missā

in locis alijs. accessio scda nō reuo-
 caret pcedēs pceptū. Et q̄ sil stare
 p̄t q̄ iste duas missas audiat ⁊ ad
 vnā obligat et solū licētia ad aliā
Sz diligēs inspectoz pmissoz repe-
 riet rōez hāc nō esse indissolubilem
 neqz exēplū p se penit⁹ esse validū
 qd̄ adducit etiā supposito q̄ nō eēt
 decretal exp̄sse detmīnās sel cōfessū
 sacralit nō rursus ad cōfessionē ob-
 ligari q̄lis tñ eē dz. **C**oncessa itaqz
 suppone p̄ma q̄ iterari salubrit̄ pōt
 cōfessio sacral̄ si tñ sel ē recte fca de
 licētia illi⁹ q̄ ius hz nō p̄t itez cadē
 sub pcepto pure hūano sic nec no-
 uis̄ institui sup inuitū sic ex pmissis
 arbitroz eē p̄piciū. **E**t qz aliter lo-
 quēs in infinitas absurditates cor-
 ruēt i illā nōiatim q̄ baptisat⁹ adul-
 t⁹ p̄t inuit⁹ obligari p̄ p̄latū p̄cā
 dimissa cōfiteri. imo millesies cōfiteri
Nō em̄ repugnarēt baptisat⁹. ⁊ s̄/
 sequēs sacralis cōfessio sic nec due
 sacrales cōfessiones. **S**iqs dicat q̄
 baptisat⁹ hz effectū plenissimū dele-
 tōis p̄cōz a pena et culpa. **I**ta re-
 spōdeo p̄niaz vnicā cōfessionē h̄re
 potuisse. et h̄re s̄l̄ p̄ oia cōpleta sit
 nihilomin⁹ ad augmētū gr̄e potēit
 iterari. q̄uis nō baptisat⁹ p̄p̄ cara-
 ctēre s̄m doctozes in eo susceptum
Exinde p̄facile ē diuersitatē inueni-
 re inē exēplū positū de missa audie-
 da et cōfessionē. qz missā audire po-
 sitiuū ē ius. lz in d̄ino fūdatū. ⁊ id̄
 p̄t ad p̄les missas p̄ eccl̄iaz obliga-
 ri. sic q̄ vna audita remanebit astri-
 ct⁹ ad alterā. **U**nica aut̄ cōfessio ca-
 dit sub obligatōe. d̄ini p̄cepti. q̄ ex

pleta nō remanet ad papā ius ad
 alterā cōfessionē sup eisde obligan-
 di. sic p̄ auditōez vni⁹ misse pōt vt
 p̄us ad alteram ferre pceptū. qz sue
 possibilitati s̄biacz dū rō s̄best nūe-
 rū missaz audiedaz restringē vel
 āpliare. imo ⁊ tollē. **D**e cōfessioe at̄
 lōge distit. qz iuri d̄ino obligatio
 p̄ncipalit̄ innitit̄. **F**atendū ē igit̄ q̄
 papa nō p̄t dare licētia p̄uilegiat̄.
 vt cōfessiones audiat et ita ad cura-
 tos eūdum erit. h̄ ex q̄ licētia p̄stitit
 et cōnti relaxatōez p̄supposito iure
 d̄ino ne p̄cā eadē rursus cōfitei. sa-
 cralit̄ inuit⁹ aliqs teneret̄. **D**eniqz
 oppositū asserē de papa vel eccl̄ia ē
 dicē p̄p̄os innumēabiles p̄ eoz cō-
 fessiones acten⁹ fuisse seductos inuo-
 lutos et deceptos. qz vel noluerūt
 cōfessionē factā p̄uilegiat̄. eē sacra-
 lē qd̄ acten⁹ creditū ē eē falsū. vel si
 sacralis fuit indubitanē nō h̄nt ab
 hmōi cōfesso rursus exigēt pcepto
 d̄ino de sel cōfiteo cui obediuit ite-
 rū nolēs obtpet. nolēs dico. qz vo-
 lēs vltro p̄t. **P**orro sec⁹ ē de cōfiteo
 q̄ ad cōfessionē p̄t obligat̄. qz nōdū
 a dei iussioe semet absoluit **S**z vi-
 deam⁹ vñ subortū est in **J**obe q̄ sic
 egrediant̄ ad eū hierosolimite vni-
 uersi et om̄is regio iudee et baptisa-
 ban̄ ab eo cōfitei p̄cā sua. **S**tā-
 tim subiūgiē rō qm̄ d̄t⁹ sua p̄rahe-
 bat in āmiratōez p̄p̄os i reuerētia
 et amorē et erat odor bon⁹ vite in
 vitā **E**rat inq̄t subsequēs text⁹ **J**o-
 hānes vestit⁹ pilis cameloz. **U**bi
 ioh̄s de d̄rutū q̄noz cardinalium
 possessioe s̄l̄ et ornatu implicite cō-
 3

mendat. In vestit^o aspicitate tpan/ tia notat. Erat vestit^o pilis camelo/ riu q tunica erat cilicina et rudis et aspa. In lūboz succinctōe nōf for/ titudo. succinge sic vir lūbos tuos dic scptura. In mellis comestione prudētia omēdat. Mel cōedet d^r d^r xpo vt sciat reprobare malū ic. De mū i alioz eruditōe et sui ipi^o respe/ ctu xpi hūilitatōe aspiciūt iustitia. et p^rdicabat dicēs. Veniet fortior p^r me. **A**duero hec materia collauda/ tōis vberior ē qz vt nūc totū vale/ am^o expmē. sūl et difficultates plime morales se dē p^r ceteris includūtur. **I**na ē d^r abstinētia et app^rate de obp^ruatōe carthusiēsiū sup non esu carniū. quā. difficultatē olim a dño **C**ameracēsi i hac cathedra motaz nō dū ad calcē dissolutōis deductā eē cognoui. s^r me deducturū deo p^r p^ricio p^ria lēone. **A**ltera qz de sup/ fluo atz pōpatico vestitu an sit tole/ rabil in p^rlat. et viris eccl^rasticis. Re/ seruat^o igit^r istis ad sequētia. rēgre/ diamur paulisp et statim finis ad p^rce/ dētē textū. et aliud mysticū seu mo/ rale ad cōtemplatōez attinēs elicia/ m^o. **P**er iohēz nullū apti^o qz cōtem/ platiū virū moralit^r accipim^o. hic iohs manet i deserto qdā nō tā ma/ teriali qz spūali dū sedet solitari^o et eleuat se sup se. q^o subleuatōe supna sup cūctā hāc cōfusā rez fluctuatiū et exūdantiū mltitudinē attollit. hāc sub^r deserti. q^o delicta pfecto maēt i deserto qdaz mētis secretissimo et abditissimo. sol deniqz exptis agni/ to et puio. **A**n nō bñ reliqrat mun/ dū et habitabat in deserto qui dicebat **M**ibi mūd^o crucifix^o ē et ego mūd^o

Qui p^rtea a se ipso eē des^r clamat. **A**liuo ego. iā non ego. viuit. x. **E**t rursus Siue mēte excedim^o deo in/ q^r. **H**oc q^rliē fiat dat^r posse experiri fm bñm **B**erñ. nō expm^o. nec docēt p^r. s^r habēi. fit s^r nō p^r inuestigatōz curiosā. aut p^r studiū quantū qz ve/ hemēs neqz p^r scrutiniū scpturarū. **I**bi ei defecerūt scrutātes scrutinia. s^r obtinet^r p^r fortē d^ritōez spūs hu/ militati fm bñm **D**ion. vbi apli^o la/ crime p^rsūt qz l^re. spūsancti vnd^r io qz lectio. et o^ro qz rō docēt. **N**ō est tñ respuēda vsq^r quaqz lectio v^r do/ ctina. qz etiā nō māifestū qdō ē tale desertū qdō nō nouit nisi q^o incolit. aiat tñ ad q^redū et viā qlibuscūqz signis amīnistrat. **H**oc fec^r eleuat^r doctor **G**regl. p^rcipue in moralib^o. **H**oc p^rissim^o **A**ugl. in cōfessiōib^o et soliloq^{is}. **H**oc deuot^r **B**erñ. sup cā/ tica. **H**oc venēabil^r s^rdugo et **R**ich. de san. vic. i suis opib^o varijs. **H**oc deniqz multū cōpēdiosa et sētētiosa breuitate tradidit **B**onauentl. in li/ bello quē appellat speculū amoris. et i alio quē intitulat. itinerariū mē/ tis i deū. **I**tez parū i rhetorica di/ na et siles alijs. **E**os poti^o qz me hor/ tor audiat^r. et aduertam^o qdō sedē **D**ū iohs iste cōtemplatiū n^r i deser/ to qdā mētis inuio et ab fluxu car/ nalitatis inaquoso. egrediūt^r ad eū ierolimite vniuersi et ois regio iu/ dee. **R**egio ista iudee atqz ierolimi/ me ad l^raz terra ē p^rmissiōis fluēs lactez melle. **E**t p^rculoubio nō alit^r efficit^r hō tot^r regio p^rmissiōis flu/ ens lacte pie deuotōnis. et melle sa/ porose eruditōis qz in cōtemplatōne **M**ā e^r eā poti^o ē sepe hō regio qdā

egestatis vt Augl. loq̄t i cōfessionali
Est regio plena monstris. feris. et
beluis viciosa cogitōnū et ser/
pētib⁹ horridis atz pestiferis vene
nataz et inficiētū cupidinū. In q̄
demū regiōe nez pluuia est aut ros
deuote affectionis. neqz viroz her/
baz florētū. aut fr̄cus plāraz ra
mificatiū p̄ d̄tuosā opatōnez. neqz
decoz ē neqz spēs p̄ celestēz ouersa
tōez. **A**tuēo vbi ioh̄s ē i deserto mē/
tis p̄ditto solitari⁹ i cōtēplatōe vbi
omedit māna absconditū. **A**d iacet
circūqz regio iudee. regio scz glo
rificatōis cuiusdā et decoz cōfessio/
nis. regio insup ierosolime. regio vi
siōis pacis. sic em̄ iudea et ih̄rlz inter
p̄ranē. **I**b⁹ regionis speciosissime et
vberrie hitatores s̄t. cogitōes s̄a
cte. et affectōes pie. q̄ s̄t reuēa iero/
solimite vel pacifice. et p̄p̄ cōfessio
nē laudis et gloriōsōez iudee re
gionē inhabitare merent̄. **O** certe pul
cerrimū ob stupēdūqz spectaculū vi
dē ierosolimitas tales vniuersos ⁊
oēz iudee regionē egredi ad ioh̄ez
in deserto s̄ hitantē. **N**adāt alij spe
ctatū colles altissimos. alij siluas ⁊
flumia. alij lōge patētes campos.
alij maria fluctib⁹ altis itumescētia
alij theatrales ludos aut monstra
milleformia. **P**laceat alijs celū cer
nē et oēz ei⁹ ornatū. decozā qz mili
tiā. nihil p̄sus tale. nihil dignū cō/
patōe ad p̄fatū spectaculū poterit
vsqz iueniri. **E**tem̄ ibi vidē ē q̄ fōz.
q̄ve ordie egrediūt̄ ierosolimite ta
les vniuersi et omis regio iudee ad
ioh̄ez i deserto. **G**ratū p̄sus inspicē
ē oēs inclitos i vestitu deaurato. in
simbrijs aureis. i varietatis circūa
mictū. egredi a recessib⁹ abdit. q̄s

ē hz mystica regio iudee. **E**gredi
unt̄ a mēozia. egrediūt̄ ab itelligen
tia. egrediūt̄ a volūtate. egrediunt̄
insup tāqz sp̄sus et sp̄sa a q̄dam
triclinio capacissimo. viriū qz. rōnal.
ocupiscibil̄ et irascibil̄. **E**grediunt̄
demū ab estiatia. a fātafia. a sensu
cōi. de oib⁹ deniqz locis patentib⁹
q̄nqz sensuū. **E**grediūt̄ n̄ vt videāt
vanitatē exteri⁹ ad istar dine. s̄ ad
ioh̄ez i deserto. **N**oli nūez velle scis/
citari qm̄ inūerabil̄ ē. ita vt fas sit
dicē. milia miliū mīstrabāt ei. et de
cies cētena milia assistebāt ei. qm̄ e/
grediūt̄ ierosolomite vniuersi. **S**z
q̄o agūt dū veniūt̄? **U**tiqz baptisā
tur ab eo. qz purificāt magis ⁊ ma
gis cogitōes et affectōes tales
pacifice. **E**t q̄s fortassis vel mima
pccā p̄ negligentia ⁊ surreptōez ⁊
vanitatē. p̄mixtiōez admiserint illa
cōfiteēt̄? **C**ōfiteēt̄es inq̄t pccā sua. vlt̄
certe iō cōfiteēt̄es pccā qz dimissa s̄t
et inde sacrificiū laudis offerunt se
mutuo cohortantes et hymnidice
canētes. **C**ōfitemini dño. qm̄ bon⁹
qm̄ i se. mi. ei⁹? **E**t rursus **M**ie dñi. q̄
nō sum⁹ cōsūpti et filia. **S**tudeam⁹
documētū. et sapiētes viri studeā⁹.
et enitamur tale nob̄ int⁹ fōre spe
ctaculū ⁊ ouēt⁹. **A**ffirmo. q̄s tale
sibi fabricare meruerit n̄ magnope
vagabit exteri⁹ ad vidēdū vanita
tē. impleuit qz locū illd̄ satirici **T**e/
cū habita. **N**ō erit sol⁹ q̄ t̄nūeroso
ordinatoqz stipabit̄ comitatu. q̄ p̄
tēa regnū d̄i intra se stabiliuēt̄ ab
d̄i cōturbatōe semotū. **C**etez n̄ hz
aliud sup hōies imo vix sup bruta
q̄ n̄ talit̄ ascēdēt̄ ad cor altū vt sit
talit̄ ioh̄s alter in deserto mō q̄ p̄/
fati sum⁹ **H**ec vita p̄ficiat̄ sp̄ nescio

Lectiões

q̄o erit q̄ ista vita nō erit iux̄ dictū
Augl. Nunq̄ alibi meli⁹ expiē hō il
lō qd̄ de sapia p̄nūciat sapiēs In
grediēs inq̄t domū meā d̄q̄scā cū
illa. **Hō** em̄ hz amaritudinē cōuersa
tō illi⁹. nec tediū dicit illi⁹. s̄ letitiā
et gaudiū. **At** uero si delēat nos ad
h̄ spectaculū d̄nū p̄tingē et bñ dis
poni i multis vt p̄us i paucis vere
mur necē ē **Jobez** q̄ppe mozes q̄ su
os imitari oueniet. de q̄ subdit euā
gelista q̄ erat ioh̄es vestit⁹ pilis ca
meloz et zona pellicea circa lum
bos ei⁹. et locustas et mel siluestre
edebat. **Circa** q̄ locū finē faciēs ex
positioni l̄rali et pl̄ima p̄trāsiēs q̄/
ro. **Utz** vita ioh̄is fuerit angelica
et inē hoies p̄fectissia? q̄ nō. **Vita**
ioh̄is fuit innaturalis. qz solitaria.
Hō em̄ s̄m p̄m. **Polit.** naturalit̄
est aial ciuile. **Uñ** et ouersatio d̄ni
Ihu xp̄i q̄ ē n̄ra instructio fuit cōis
et nō solitaria. **Et** cōfirmat qz ioh̄s
nō infecut⁹ ē corpalit̄ xp̄m i terris
ouersantē. ḡ nō fuit p̄fect⁹. oñia t̄z
p̄ illud qd̄ oñdit xp̄s iuueni. **Matl.**
xix. Si vis p̄fect⁹ eē vade ⁊ v̄. oia
q̄ hēs et da pau. et se. me. **Oppositū**
pt̄z ex dictis et allegatis sup̄ l̄raz.
Questio ista p̄ncipalit̄ ē ad inuesti
gādū de vita solitaria seu cōtēpla
tiua quā tenuit **Jo:** et de op̄atione
ei⁹ ad actiua. **Ponā** nōbilia et eli
ciā conclusiōes **Nōndū** q̄ vno mō
vita cōtēplatiua seu actiua a q̄busdā
accipit̄ p̄ ip̄a aia q̄ ē vita p̄ma. et
ita n̄ eē d̄raz inē istas duas vitas
i eodē hōie nisi reducam⁹ ad hūc sē
sū q̄ aia viuēs vita speculatiua aliē
se hz q̄z dū viuūt vita actiua. **Scdo**

Super

accipit̄ p̄ op̄atōe vel ouersatiōe a
vita p̄ma p̄cedēte q̄ duplex ē. qdā
imanēs. alia trāsiēs. **Nōndū** q̄ s̄m
hāc acceptōez ē diuersitas loq̄tiū
Accipiūt em̄ qdā vitā actiua p̄ oi
op̄atōe corpalī meritoria. ēminata
ad obiectū ext̄nsecū. ⁊ sic generalit̄
om̄e op̄ bonū cū gr̄a factū trāsiēs
i exteriorē naturā erit de vitā actiua
q̄z tūcūqz spūale vel corpalē vidat̄
et ois act⁹ imanēs meritori⁹ eēt vi
ta cōtēplatiua et p̄cipue sit resp̄cū d̄i
cuiusmōi ē speculatio et delectatio
et amor seu fructio habita de deo.
Alij aliē distinguūt dicētes q̄ vita
actiua ē ouersatio corpalī meritoria
s̄m quā p̄uideēt eccl̄ie vel p̄ti ei⁹ p̄
et p̄ncipalit̄ q̄ ad corp⁹. vt ē exerci
tiū i septē op̄ib⁹ mie exteriorib⁹ sic
Martha p̄uidebat corpi xp̄i **Vita**
āt cōtēplatiua ē ouersatio meritoria
s̄m quā p̄mo ⁊ p̄ncipalit̄ suffragat̄
eccl̄ie q̄ ad mētē et bona spiritalia.
et sic p̄dicatio. sacroꝝ ministratio et
oīo spectāt ad cōtēplatiōez. **Et** iste
ē oueniētior mod⁹. **Quocirca** ad/
huc p̄t fieri distinctio de bōis spirita
lib⁹ q̄z q̄z videat̄ ip̄ozzia. ex abusu
tñ loquētū q̄nqz sic accipit̄ vt dica
m⁹ genēalit̄ bōa spūalia q̄ spectāt
ad p̄tē clericoz ⁊ sacerdotū q̄s an
tonomatice appellam⁹. ⁊ sic p̄oia ⁊
possessiones eccl̄ie et ei⁹ iurisdicōes
erūt qdā spūalia. **tpalia** d̄o sūt q̄
i p̄tē laicoz cesserūt. et sic eadē bō
erūt p̄ ⁊ posterī tpalia ⁊ spūalia.
et s̄m h̄ distinguūt iurisdicōis spūal
⁊ corpalis siue tpal. **Tertō** nōndū
q̄ i eadē eccl̄ia p̄t imagiat̄ qd̄duplx
mod⁹ viuendi. **Quidā** viuūt vita q̄

nec ē cōtēplatiua nec actiua. **P**rie sic
 puēi baptisati nō dū capaces rōis
Scōda ē vita pure actiua. **T**ertia est
 speculatiua. **Q**uarta ē mixta ex vtra
 qz. **Q**uarto nōndū qd aliqd dicit
 meli⁹ altēo duplr. vno mō absolute
 et absqz respctū ad aliud. alio⁹ rela
 tiue seu cōditionaliē. **E**xē^m p̄hi ad b
 ē de b qd ē p̄hari. **N**ā simplr meli⁹
 ē p̄hari qz vitari. et tñ i casu extre
 me nēitatis vel indigētie meli⁹ esset
 hēre a adq̄rē vnū panē qz illo defici
 ente. pulcrā p̄bie cōclonē addiscere.
Silr i statu innocētie vel glie mlta
 eē poterant bō q sub p̄posito p̄cō
 mala eēnt si obseruaret. **U**t in coz
 pe sano aliqd p̄dest qd obest p̄sup
 posita infirmitate vel crapula p̄ce/
 dēte. **E**t istud oz notant attēdi dū
 fit opatio aliqz i bonitate vel vti
 litate. et silib⁹. vel dū q̄rif. qd expe/
 diat i regimie vite hūane. **D**icam⁹
 p̄mo q stat i qlibet istoz qtuor sta
 tuū hoiez saluari. **D**e p̄mo nō ē du
 biū de pueris baptisati. decedētib⁹
 añ vsū rōis. **D**e q̄rto nō est dubiū
 de p̄latis et alijs s̄ctis q diu vitā
 mixtā ex cōtēplatiua et actiua exercu
 erūt et saluari sūt. **Q**uo ad duo mē
 bra ē difficultas. **E**t dixerūt qdam
 ipossibile eē aliq̄ adultū saluari q
 nō vixisset vita cōtēplatiua. qz oz q
 ois capax rōis diligat deū s̄ oia
 si debeat saluari. et i tali dilectiōne
 que cōsequit̄ ex cognitōe dei repit̄
 vita speculatiua. **S**z casus ē dabilis
 sic dat holkot vbi hō dū p̄mo ince
 pit vti rōe exercebit̄ statim i opib⁹
 mie cozpalib⁹ vel alijs bonis exer/
 citijs extēiorib⁹ absqz b q actualiē

et formalit̄ eliciat actū dilectōis dei
 sup oia. et i agēdo talia poterit p
 fide a tyzannis repēte infici. et ita
 saluabit̄ tal q nūqz vixerit vita spe
 culatiua. b tñ raro euenit. **C**eterz de
 vita speculatiua nō ē difficultas qn
 hō possit saluari in casib⁹ multis q
 nūqz vixerit vita actiua. qz ad hāc
 nō est vōt⁹. vel qz casus n̄ occurrit
 exercēdi illā vitā. **P**atz etiā de x̄po
 in vtero vginis. de **J**ob. bap. si ha
 buerit cōtēplatiōē salutādo **R**aro
 tñ hō manet i vita ista diu qn vtaf
 vita mixta. p̄sertim fm p̄mā dispo
 sitionē. **S**cōda loquēdo absolute nō
 habēdo respectū ad lapsū hōis. ta
 lis ordo int̄ qtuor modos viuendi
 p̄ozes in bōitate et eligibilitate q
 p̄ma vita bona ē. scōda melior. q q̄r
 ta q ē cōposita melior est qz scōda q
 tertia. optima int̄ oēs. **N**ec app̄e/
 b̄t siqs diligētē aduētat vitā ade
 p̄ statu innocētie. **N**ā siqs ibi vixis/
 set ex b̄nplacito dei absqz vsū rōis
 actuali et tñ in grā b̄n vixisset si vū
 xisset vita actiua laborādo et colē/
 do paradisu cōstrē ex iussu dei meli⁹
 vixisset q si cū b̄ fuisset aliq̄ i cōtēpla
 tōe di. meli⁹ hūisset. **S**z qz ois indigē
 tiā remota eat nec exigebat̄ tūc
 labor extēsec⁹ ad s̄bleuatōz q̄rūcū
 qz indigētiāz. vita ei⁹ speculatiua
 optia tūc extitisset qd āpli⁹ p̄spiciū
 erit ex seq̄tib⁹. **T**ertia p̄ accidēs q
 ex sup̄ōne stat in casu vitā actiua
 vita cōtēplatiua p̄ tūc meliorē et eli
 gibilitōzē existere. **P**ōt em̄ tanta in/
 digentia esse in p̄ximis cozpozali/
 ter ad iuuandum. q peccatuz esset
 omittēre eos et eoz s̄bleuatōez p

Lectiões

speculādo seu cōtemplādo **P**tz in pla-
tis vel i casib⁹ nēitati. Et si dicat⁹ q
hō nō dz omittē mai⁹ bonū pp̄ mi-
n⁹ bonū. **P**tz q i casu illo cōtemplatō
nō ē isti mai⁹ bonū fm̄ fm̄ā distin-
ctiōne de duplici vita. **V**n̄ et qñ li-
cite p̄t vtraqz vita exercēi specula-
tiua scz et actiua. **S**peculatiua eligi-
bilior ē ⁊ dignior ⁊ statui glie seu i-
nocētie cōformior. **V**ita ei q digni⁹
⁊ excellētior hz obiectū. et q ex digni-
ori virtute p̄cedit eligibilior ē. sic est
de ite. lectiōe dei et dilectiōe seu frui-
tōe ei⁹. **N**ā iste s̄ opatōes optiarū
potētiāz in hōie resp̄cū optimi ob-
iecti. fm̄ h̄ posuit p̄hs felicitatē in
hōie. i. **E**t h̄ in cōtemplatōe p̄me cāe ⁊
cōformitē (lz magis eleuate) ponūt
theologi b̄tudinē in fruitōe ⁊ cog-
nitōe dei et ec̄ delēbilior vt p̄tz. i.
Et h̄. **S**ilis oclo p̄t poni fm̄ aliā di-
stinctōez ⁊ ex ista d̄duci ⁊ p̄ aliud
mediū. sic. **Q**uāto aia melior est qz
corp⁹ tāto vita regulās aiāz et di-
rigēs in finē melior ē et dignior qz
illa q t̄mō respicit corpale f̄gimē
sic ē de vita speculatiua resp̄cū acti-
ue i ec̄cia. g. 2. **Q**uinta. p̄supposito
pc̄o et indigētis varijs i ec̄cia dei
ex pc̄o originalit̄ veniētib⁹ et cete-
ris patib⁹. melior ē vita q̄rta. i. ope-
rita ex actiua ⁊ cōtemplatiua qz simpli-
citē actiua vl̄ simplicitē speculatiua.
h̄ ē qz vna eaz sine imixtiōe alteri⁹
Pro q̄ aduertēdū est q̄ tota multi-
tudo operū meritoriorū vni⁹ hōis
imaginat̄ q̄i corp⁹ q̄dōā et homo-
geneū ad modū loquēdi xp̄i: **M**ar.
vi. **S**i ocul⁹ tu⁹ fuerit simplex totū

Super

corp⁹ tuū lucidū erit. **G**losa. **S**i in-
tētio simplex. bō q̄libz opatio erit.
Probatio. **V**ita illa melior ē q̄ est
vite xp̄i cōformior. h̄ xp̄s cōuersat⁹ ē
fm̄ totū corp⁹ vite sue ad regulā. ⁊
vitā cuiuscūqz mēbri sui. i. tā actiue
qz speculatiue. g. 2. **C**ōfirmat. q̄a
corp⁹ alic⁹ p̄fecti⁹ viuit dū p̄ loco
et tpe vti q̄libet membro suo. nūc
isto. nūc illo. qz si cōtinue vno vtē.
q̄d eēt p̄fecti⁹. vtputa oculo. p̄sup-
posit s̄ indigētis ad qz releuatōz
q̄dlibz mēbrorū vtile ē. et. p̄uiso q̄
ocul⁹ sit in suo vsu ad directōez ma-
n⁹ et pedis. **E**t ex h̄ sumit r̄nsio ad
instātiā q̄ fieri p̄t et mouēt parum
cōsiderātes qz vita cōtemplatiua fm̄
se cōsiderata melior ē ⁊ dignior h̄z
dicta. g. melior ē hō dū h̄z eā viuit
qz dū viuit fm̄ actiua. **S**ic em̄ argu-
erēt q̄ hoim corp⁹ eēt nobili⁹ si eēt
totū ocul⁹ qz habendo varietates
q̄s ad p̄ns obtinet. et pictura pul-
crior si tota eēt albedo qz dū vari-
is coloz appositionib⁹ decoratur.
Silr dicēdū ē hic q̄ corp⁹ opatio
nū hūanarū q̄d imaginat̄ q̄i ⁊ ho-
mogeneū et diuersaz rōnū p̄fecti⁹ ē
dū p̄ q̄libet sui pte ē in exercitio (p̄
supposito sp̄ q̄ vita speculatiua ē ve-
lut illustratio et directio ⁊ viuifica-
tio aie sit in suo actū sufficiētī) qz si
dimissa actia eēt cōtinue in specula-
tōe s̄ d̄du intēiori p̄suppositi. indi-
gētis p̄rior. **S**peculatiu⁹ em̄ vt q̄
dā ait vidēs f̄ris inopias ⁊ torpēi-
a iuuamiē. defic̄ a f̄na dilectiōe et p̄
cōns a dilectiōe dei cōtra. et tūc n̄ vi-
uit cōtemplatiue q̄ oplet i d̄ina dilec-

tiōe. h̄ incuriosa p̄hoꝝ speculatiōe.
Et si q̄rit q̄n de nec tate et s̄b pena
 pecc̄i tenet h̄ō viuē s̄m vitā actiua.
Dico vel ex suscepto officio v̄l dū
 videt f̄ris necitatē extremam et nō
 apparet q̄ ali⁹ succurrat. **E**xēplū d̄
 elia. **E**t his hēt radix q̄re stat⁹ p̄la
 torū ē p̄fectissim⁹ i eccl̄ia sc̄a d̄i qz ē
 stat⁹ req̄rens v̄trāqz vitā p̄ loco et
 tpe instar xp̄i et moysi et alioꝝ. nā
 xp̄s nūc i mōte orabat. nūc p̄dica/
 bat. nūc p̄plos cibabat. **S**icut moy/
 ses i mōte syna cōtēplabat ea q̄ p̄/
 modū p̄plo ministraret. et descēdens
 iudicia dabat p̄plo. ⁊ arce fabricaz
 ordinabat. **I**ta q̄libz eozū dz eē bi
 nomi⁹ ad modū **J**acob q̄ et isrl̄ dz
Est em̄ p̄lar⁹ isrl̄ i cōtēplatiōe. et **J**a
 cob i vitiōzū sup̄plaratōe tā i se q̄z i
 subdit. **E**st em̄ duplici v̄rozi copu/
 lar⁹. iye et rachel. applicatio mystica
 rōis ē. **C**eteris p̄ib⁹ v̄tilioꝝ et fecū/
 dioꝝ ē in eccl̄ia dei speculatiu⁹ q̄z sit
 actiu⁹. **P**ro q̄ aduertendū q̄ duplx
 ē v̄tilitas et fecūditas i eccl̄ia. q̄dā
 ē grossa atqz palpabil⁹ q̄ a vulgo ⁊
 a viuētib⁹ moꝝe vulgi p̄cipue repu/
 tat⁹. et illa cōsistit i multitudine ⁊ cōser
 uatōe bonozū fortuitoꝝ et corpis
 et p̄opa exēnsēca. **A**lia v̄tilitas re/
 sp̄cū bonozū aīe vel mēitoꝝ vel ali
 ozū donozū ḡtuitoꝝ. **S**c̄do aduer
 tēdum q̄ p̄ma bona nō p̄sūt. imo
 plerūqz nocēt nisi p̄ q̄nto ordināf
 et disponūt ad sc̄da bōa. v̄n nec ca
 piūt bōitatē aliqz moralē aut ḡtui/
 tā. nisi a bōis hm̄ōi tāqz a fine ad
 que d̄nt ordinari vel tāqz infra ea
 ad ip̄sc̄dōi vel tāqz obiecta circa q̄
 sit hm̄ōi opatio d̄tiosa. imo q̄nqz

talia bōa cōcedūt deo irato vt **Au**/
 g⁹. ait. qz v̄iz v̄tili⁹ cēt illa n̄ h̄re dū
 obsūt bonis moꝝib⁹ q̄admodū et
 obsūt diuitie piture. generāt em̄ d̄/
 mē pessimū q̄ ē sup̄bia l̄voluptas
 effrenata. **E**t sic i vno hōie h̄ h̄z d̄i
 tatē. sic et h̄re p̄t in toto corpe my
 stico eccl̄ie. ita q̄ nūerabilē mēito inf̄
 maḡ d̄ine mie dona paup̄tas ip̄i⁹ i
 talib⁹ bōis fortuit. et iurisd̄ctōib⁹
 cilib⁹. **I**ux̄ qd̄ dicit̄ historie. et legi
 in postilla sup̄ bibliā q̄ dū dotata
 cēt eccl̄ia bōis t̄palib⁹ p̄ **C**ōstātinū
 audita ē vox i acre. **H**odie venenū
 effusū ē in eccl̄ia sc̄a dei. **E**t q̄cqd̄ fu
 erit d̄ h̄. potuit ei tūc doratō hm̄ōi
 eē v̄tilis p̄p̄ bōitatē et fidelitatez
 disp̄satiū et dilatationē eccl̄ie post
 aduersitates hitas. nihilē min⁹ nūc
 n̄ als potēt spoliatio s̄l̄r eē v̄tilis
 p̄p̄ maliciā eccl̄asticoꝝ talib⁹ bōis
 abutētū vt claudat̄ via malignan
 tiū. sp̄inis aduersatiū ne cadāt in p̄
 cipitiū v̄tioꝝ. **J**uxta qd̄ ait d̄ns.
Sepiā viā tuā sp̄is. **N**ūc ad p̄posi
 tū cōlois cōstat q̄ cōtēplatiū vt sic
 p̄fic̄ eccl̄ie i bōis sp̄ualib⁹. q̄i de p̄ se
 ⁊ imediate. actiu⁹ at i bōis t̄palib⁹
An̄ moyses pl⁹ p̄fec̄ i mōte adorā
 do dū alij p̄liarēt. q̄z mltitudo ma
 gna bellatiū. **S**ic de⁹ q̄ n̄ destruxit
 set penthapolim peccatrice p̄p̄ de
 cē iustos si repti fuissent. pl⁹ miseref̄
 eccl̄ie et eidē p̄cit p̄p̄ ozōes pauco
 rū cōtēplatioꝝ q̄z fac̄ p̄p̄ laboēs ⁊
 discurs⁹ ⁊ ēbatōes multozū actioꝝ
Juxta qd̄ dicebat **J**ero. de heremi
 tis antiq̄s eos esse vitaz mundi. et
 sp̄m p̄ eos ne corrueret stare. **H**oc
 infertur contra illos qui terrena

timō cogitantes dicūt iuristas et
p̄ricos frena tractātes. et diuitijs
vel edificijs vel epulis aggregādis
occupatos vtiliores i ecclia q̄ orē/
platos bone vite ⁊ spūalib⁹ exerci
tjs intēdētes. q̄s deliros vel fāta/
sticos vel inutiles reputāt. qz aial
hō nō p̄cipit zc. Et allegāt qz spiri
talia absqz t̄palib⁹ diu stare n̄ p̄nt
q̄d dictū absqz dubio nisi sane itel/
ligat̄ blasphemū ē. Nūqz em̄ ecclia
fuit melior q̄z dū vixit i paup̄tate.
q̄d etiā Jero. ponit i vita malchi.
et de romāo ip̄io dicūt historici. et
recitat Augl. zc: Poti⁹ et veri⁹ dicēt
ecōtra qz t̄palia ⁊ p̄serti i ecclia diu
absqz spūalib⁹ esse n̄ p̄nt. Et certū
ē qz cū cis nō adēē nō p̄nt. Alio q̄n
fallēt xp̄s q̄ dixit. Primū q̄ri. re dī
et h̄ oia ad h̄. vō. nō dixit ecōtra. p̄
mū q̄rite dicitōez et p̄ hec regnū
dei et iustitia ei⁹ vob̄ adijciēt: imo
sic alias memini declarasse nimis
studiū i multiplicatōe bonoz t̄pa/
liū et iurisd̄ctionū i ecclia non qua
cā ē sue desolatōis tā i spūalib⁹ q̄z
t̄palib⁹ et h̄ maū ducebat p̄ similitudi
nē cozpis mystici ecclie tota ad coz
p̄ verū hōis. Nā itendē nimis re/
gimini sensualitat. sp̄reta directōne
rōis ē vtrūqz tā sēualitatē videlz
q̄z rōez extingūē. Hinc est qz multi
p̄boz et or̄platiuoꝝ i ecclia parū
curāt si depaup̄t ecclia vel oculte
i t̄palib⁹ istis vocatis bonis viden
tes tot vicia et abusus ex his. puēi
re i diuitijs sup̄fluis. i venatōib⁹. in
symonijs et p̄ois et violēt. p̄moti
onib⁹ indignissimoz. i ab̄itōib⁹ p̄la/
turarū et b̄ficiōz. i sup̄b̄ijs dissol
lutissimis. i voluptatib⁹ effeminat.
ceterisqz innum̄abilib⁹ et nefandis
abusonib⁹ i q̄b⁹ se reputāt gerē vi
tā actiua. dendo onera ḡuia zc. Et
hec oia cessarēt aut n̄ ita saltē abū

darēt i paup̄tate modesta. Ampli⁹
n̄ ita diuernerēt ecclia etiam de p̄fi
monio xp̄i dotati ad traditōes et
adiuētōes hoim p̄ diuitijs cumu
lādis sp̄reta lege xp̄i sic nūc facē o
sp̄icim⁹. fornicatōe q̄dā spūali p̄ni
ciosissima. Et ad grādē tēpestatē mo
dorni t̄pis et scismat. solādā pos
sēt applicari q̄ omitto qz facile ē ex
p̄cedētib⁹ elicē. **S**eptima conclusio.
Vita Jo. bap. p̄ vitā xp̄i et m̄ris
ei⁹ fuit āgelica ⁊ int̄ viatores saltē
q̄ ad aliq̄d p̄fectissia. Pro c̄ decla
ratōe aduertēdū qz vita iob̄is p̄t
o pari ad vitā alioꝝ t̄plicit. Vel q̄
ad p̄phetiā v̄l q̄ ad austeritatē vitā
vel q̄ ad mēitū iteri⁹. Si opem⁹ p̄/
phetiā iob̄is ad p̄phetias alioꝝ. q̄
ad h̄ iob̄is ē p̄fectior. qz mō cētiori
et clariori demōstrauit xp̄m p̄p̄t q̄
p̄p̄t oēs illustrati s̄t et suas or̄eru
erūt p̄phetias. Et h̄ for̄ā inuē vō/
lebat ip̄a vitas cū ait qz int̄ natos
zc. Nec moueat aliq̄ qz iob̄es vide
bat certa exp̄iētia xp̄m et ob h̄ nō
p̄phetabat de eo. De certis em̄ et
p̄ntib⁹ nō ē p̄phetia. Fateor em̄ qz
aliq̄ i hōie illo videbat resp̄cū qz
nō erat p̄phetia. h̄ scia vel exp̄iētia
vt qz h̄ esset vn⁹ hō sic ambulās zc.
Et alia erāt q̄ nō videbant vt qz
talis hō eēt de⁹ et messias i lege p̄/
missus et agn⁹ dei q̄ tollēt p̄cā mū
di zc. Si dicat v̄lteri⁹ qz iob̄s inter
rogat̄ r̄ndit se nō esse p̄p̄t. Di
cūt aliq̄ eū h̄ dixisse ex hūilitate. nō
ex vitate. q̄i videlz aliq̄ eēt humili
tas sine vitate aut q̄i hūilitas per
mēdatiū adq̄rat. Et iō veri⁹ ⁊ ap
ti⁹ d̄z qz iob̄s negans se p̄p̄t r̄n
dit ad intētionē q̄rentiū iudeoz. sci
ebāt itaqz iudei sc̄ptū eē i lege eozū
Deut. xviij. dicēte d̄no. Prophete
tibi suscitabo post me zc.
finis